

glasilo

Občine Šempeter-Vrtojba

November 2018

Lokalne volitve 2018

Občan po svetu

Boreljada 2018

Foto: Simon Kovačič

JESEN/ZIMA 2018

Občina Šempeter-Vrtojba med šestimi najbolj razvojno uspešnimi slovenskimi občinami v letu 2018

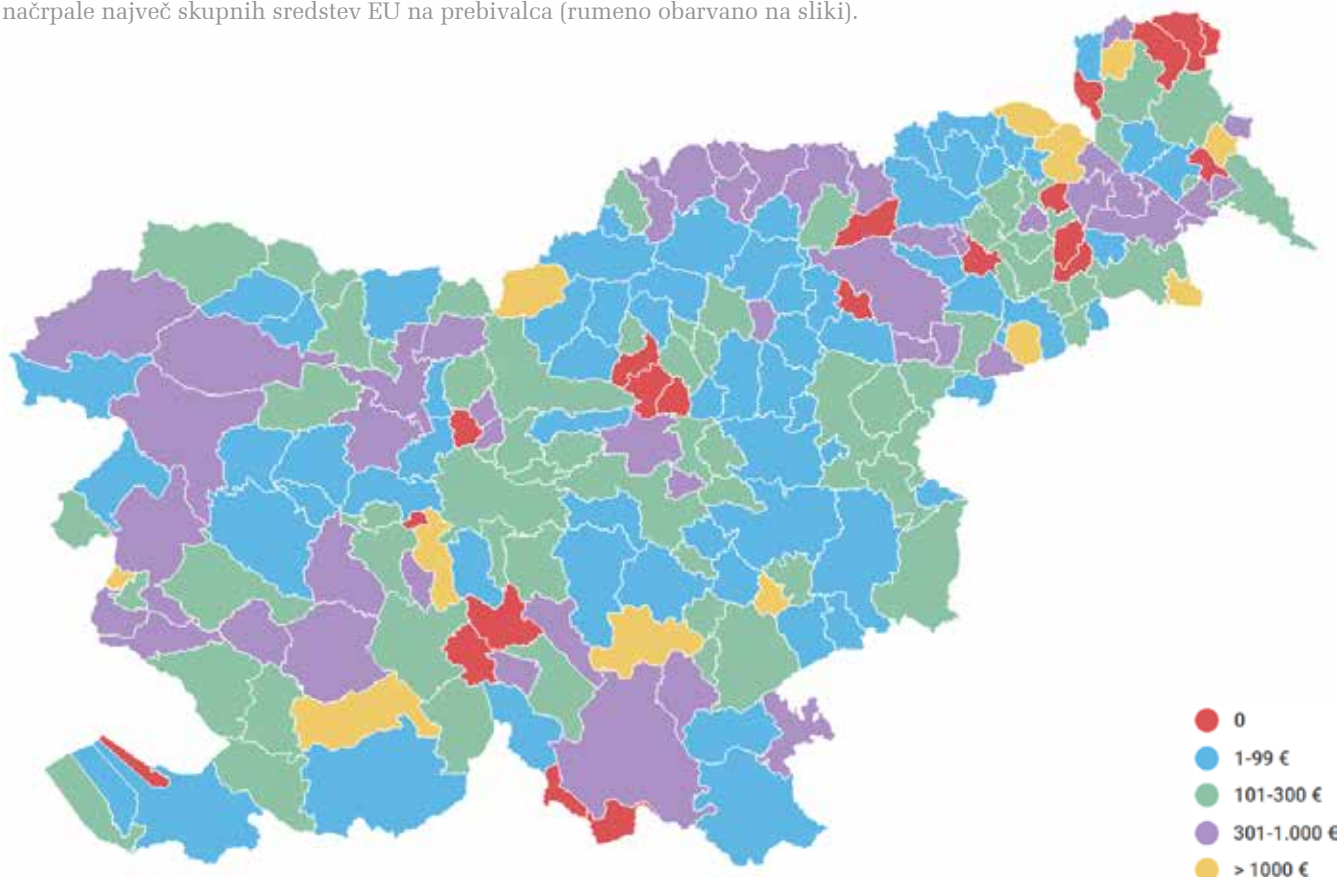
Že sedmo leto zapored podjetje SBR, d. o. o., pripravlja analizo ISSO Zlati kamen – Informacijski sistem slovenskih občin. ISSO je sistem pametnih kazalnikov razvojne uspešnosti za slovenske občine, ki vključuje 54 kritičnih kazalnikov uspešnosti s področij gospodarstva, trga dela, kakovosti življenja, izobrazbe, demografije, proračunske učinkovitosti, okolja in socialne kohezije ter je narejen po meri slovenskih občin. Analiza, ki jo podjetje opravi, je nato objavljena in je edina publikacija pri nas, ki prinaša na enem mestu pregled ključnih pokazateljev uspeha za lokalne skupnosti. Pravzaprav je – ob analizah, ki jih objavlja Statistični urad Republike Slovenije – edina publikacija, ki redno s pomočjo merljivih podatkov spremlja dogajanje v občinah.

Analiza ISSO Vse slovenske občine je bila pripravljena in objavljena tudi za leto 2018. Po tej analizi se glede na vrednost sestavljenega indeksa ISSO – torej indeksa, ki združuje vseh osem področij (gospodarstvo, trg dela, kakovost življenja, izobrazba, demografija, proračunska učinkovitost, okolje in socialna kohezija) in vseh 54 kazalnikov, **Občina Šempeter-Vrtojba uvršča na visoko 6 mesto med 212 občinami.** Ped nami so po višini le prvouvrščena Mestna občina Ljubljana ter občine Komenda, Trzin, Brezovica in Mestna občina Novo mesto. (Seznam prvih 50 občin lahko najdete na http://www.zlatikamen.si/static/uploaded/htmlarea/vsebina_2018/C1-2_ISSO_2018_sestavljani_indeks_top50.xlsx)

Kaj pomeni visoka vrednost indeksa ISSO? Pomeni visoko stopnjo razvojne uspešnosti in visok standard bivanja v slovenskem okolju in pomeni uravnoteženost večine področij. Prav ta uravnoteženost je izjemno pomemben razvojni aspekt. Za razliko od preprostejših sistemov (na primer podjetij) so lokalne skupnosti zapleteni organizmi, kjer ni dovolj optimizirati le enega ali dveh področij: samo kjer se zelo različna in včasih celo izključujoča se področja razvijajo na uravnotežen način, lahko govorimo o uspešnem razvojnem modelu. In prav to pokaže sestavljeni indeks: merljivo uspešnost celotnega razvojnega modela. In naša občina je po tem modelu merjenja uspešnosti v samem vrhu.

Mateja Poljšak Furlan

Naša občina je tudi med dvanajstimi občinami, ki so med letoma 2015 in 2017 načrpale največ skupnih sredstev EU na prebivalca (rumeno obarvano na sliki).

Gradbeno obarvana jesen v Lavžniku, Šempetrskem Športnem parku in Bazari

Topla in sončna jesen je več kot primerna za vrsto gradbenih del, ki jih v tem času načrtuje Občina Šempeter-Vrtojba. 16. oktobra 2018 je bila tako podpisana pogodba za izvedbo 2. faze del javne infrastrukture in ureditve na **območju OPPN Lavžnik** v Šempetru pri Gorici, ki obsega izgradnjo podpornega zidu. Nameravana gradnja je predvidena na južni strani ureditvenega območja Lavžnik. Podporni zid je potreben zaradi višinske razlike med obstoječim terenom in predvideno ureditvijo cestišča, ki bo avtoprevoznikom omogočalo boljši dostop do svojih poslovnih prostorov in hal. Zid bo služil tudi kot podkonstrukcija za morebitno kasnejšo protihrupno ograjo. Vrednost pogodbeno dogovorjenih del znaša 93.513,50 EUR brez DDV.

19. oktobra 2018 pa je bila sklenjena gradbena pogodba za **kolesarsko pot v Bazaru**. Vrednost pogodbeno dogovorjenih del znaša 444.809,16 EUR z vključenim DDV. S tem se bo lahko v novembru začela graditi dolgo pričakovana in nadvse potrebna kolesarska povezava, ki bo zaselka Bazaro in Kempršče povezala s Šempetrom. Projektirana kolesarska in peš pot

predstavlja del omrežja primarnih kolesarskih povezav v občini. Te predstavljajo tiste povezave, ki pokrivajo glavne smeri kolesarskih potovanj. Nova kolesarska pot se bo pričela z navezavo na dovoz do plinske postaje, nato bo potekala pod viaduktom avtoceste v Bazari vse do podvoza pod železnico pri objektu Novi Dom, kjer bo s Ceste Goriške fronte možen uvoz na kolesarsko stezo. Vseskozi bo pot tekla po levem robu železniške proge Šempeter-Sežana, na lokalno cesto pa se bo navezala v zaselku Kemperšče. Poleg same kolesarske poti bo urejen še tlakovan plato z urbano opremo. V času gradnje se bo sočasno izvedlo tudi kabelsko kanalizacijo za telekomunikacijski vod in postavilo javno razsvetljavo za potrebe kolesarske poti.

Investicijski projekt je usklajen s Celotno prometno strategijo, kjer si je občina zastavila cilj, da bo postopoma dogradila manjkajoče odseke kolesarskih povezav. Občina je za to investicijo v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti Ministrstva za infrastrukturo v letošnjem letu prejela 98.583,21 EUR nepovratnih sredstev.

22. oktobra 2018 podpisana pogodba pa bo omogočila **zunanjo ureditev Športnega parka**, ki s tem počasi dobiva svojo končno podobo. V okviru pogodbeno dogovorjenih del bo izvedena asfaltacija dostopne intervencijske poti in kolesarske steze, postavljena dodatna urbana oprema, kot so klopce in mize, ter urejena javna razsvetljava. Na območju prostora za druženje, kjer je spremljevalni objekt že v gradnji, pa se bo uredilo manjše travnato igrišče za nogomet. Vrednost del skupaj z DDV znaša 93.635,18 EUR, operacija pa je delno sofinancirana s strani Fundacije za šport Republike Slovenije.

Mateja Poljšak Furlan

Neposredne spodbude za razvoj podjetništva v občini

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Šempeter-Vrtojba za leto 2018 in Odloka o dodeljevanju finančnih sredstev za spodbujanje razvoja podjetništva in zaposlovanja v Občini Šempeter-Vrtojba je občina aprila 2018 objavila Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjenje dejavnosti in razvoj, promocijskih aktivnosti podjetij ter spodbujanje najema poslovnih prostorov na območju Občine Šempeter-Vrtojba.

Skupna višina razpoložljivih proračunskih sredstev za izvedbo razpisa je bila 70.000,00 EUR. Proračunska sredstva so se dodelila kot nepovratna sredstva, skladno s pravili o dodeljevanju državnih pomoči "de minimis". V okviru javnega razpisa se je v prijavo 21 prijaviteljev, ena prijava od predloženih ni izpolnjevala razpisnih pogojev.

Rok za izvedbo načrtovanih investicij, promocijskih ter drugih aktivnosti so imeli prijavitelji

do konca meseca septembra. Na začetku oktobra pa je bilo potrebno predložiti zahtevek. Žal se vsem prijaviteljem ni izšlo, kot so načrtovali, saj je bilo izvedenih nekaj manj naložb. Prosilci so tako skupno prejeli 63.075,43 EUR nepovratnih sredstev.

Danijela Kos

Lepo pozdravljeni, bralke in bralci posebne izdaje Glasila Občine Šempeter-Vrtojba, kjer se nam predstavljajo kandidati za župana občine in kandidatne liste za lokalne volitve 2018, ki se bodo odvijale 18. novembra 2018! Prilagamo 6. člen Zakona o volilni in referendumski kampanji in 19. člen odloka in sporočamo, da smo **objave kandidatov objavili po abecednem vrstnem redu**. Naj vas ob tem še povabimo k soustvarjanju zadnje številke v letu 2018 – naprošamo vas, da prispevke, fotografije in predloge pošljete najkasneje do **30. novembra 2018** na glasilo@sempeter-vrtojba.si. Želimo vam krasen november!

6. člen Zakona o volilni in referendumski kampanji

1. Izdajatelji medijev morajo najkasneje 45 dni pred dnevom glasovanja na volitvah oziroma 25 dni pred dnevom glasovanja na referendumu določiti in objaviti pravila (obseg, pogoje in način) za izrabo programskega časa oziroma časopisnega prostora za

predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov oziroma predstavitev mnenj o referendumskem vprašanju.

2. Radiotelevizija Slovenija v času volilne kampanje zagotavlja programski čas predstaviti kandidatov oziroma mnenj o referendumskem vprašanju v skladu s tistimi določbami zakona, ki ureja Radiotelevizijo Slovenije, ki urejajo politično propagando v programih Radiotelevizije Slovenija.

3. Izdajatelji drugih tiskanih in elektronskih medijev v neposredni ali posredni večinski javni lasti morajo zagotoviti vsem organizatorjem enake pogoje za objavljane volilnih propagandnih sporočil, s pravili iz prvega odstavka tega člena pa morajo zagotoviti enakopravnost organizatorjem volilne kampanje pri predstavitvi kandidatov in njihovih programov, pri čemer se lahko predvidijo posebni termini ali prostor za politične stranke, ki so že zastopane v državnem zboru, ali za politične stranke in kandidatne liste, ki so že

zastopane v predstavniških organih lokalnih skupnosti, in posebni termin ali prostor za politične stranke in kandidatne liste, ki še niso zastopane v državnem zboru oziroma v predstavniških organih lokalnih skupnosti.

19. člen odloka: Organizatorji volilne kampanje lahko v času volilne kampanje, ki ga določa zakon, na voljo po 1/2 strani formata A4 brezplačno za predstavitev kandidatov za župana in list. Obvestila, ki presegajo ta obseg, se plačujejo v skladu s cenikom za reklamne oglase in obvestila. Odgovorni urednik mora zagotoviti vsem organizatorjem enake pogoje za objavljane.

Uredništvo

Spoštovane občanke in občani

Sem **Anita Manfreda**, nosilka liste DeSUS za občinski svet. Imam dolgoletne izkušnje na področju gospodarstva ter lokalne samouprave. Matično občino dobro poznam; osem let sem vodila področje črpanja EU sredstev ter razvoj gospodarstva in turizma, sedaj sem direktorica občinske uprave Občine Brda.

Našo listo odlikuje raznolika sestava kompetentnih ljudi z izkušnjami iz lokalne samouprave, gospodarstva, okolja in prostora, šolstva, zdravstva in sociale.

DeSUS Šempeter-Vrtojba za perspektivno občino

Želimo postati občanom prijazna in gospodarsko perspektivna občina.

Zato bomo v DeSUS Šempeter-Vrtojba v tem mandatu sledili **trem** glavnim ciljem:

Socialni center Vrtojba: Objekt že osem let stagnira. Narediti je potrebno vse, da se začnejo aktivnosti, da bo lahko objekt čimprej služil namenu, za katerega je bil zgrajen. **Vrtojbensko-biljenski griči:** Na tem območju lahko naredimo uspešno zgodbo v povezavi z turizmom. Verjamemo, da nem bo pri tem prisluhnila naša ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec. **Razvoj turizma:** Naša občina ima vse danosti, da postane turistično bolj zanimiva. Potrebno je povezati vse deležnike v občini v uspešno mrežo in se povezati v turistično zgodbo širše Goriške in Severne Primorske.

Vaši kandidati za občinski svet občine Šempeter Vrtojba, ki jih predlaga stranka GAS – Gospodarsko aktivna stranka, so: mag. Boris Nemec, Danilo Figelj, Rosana Figelj, Kristina Šprinzar Nemec in Andrej Šprinzar Nemec.

Volivcem ponujamo uresničitev vaših pričakovanj z majhno, a strokovno močno ekipo. Boris Nemec in Danilo Figelj sta upokojenca, ki zelo dobro poznata tako gospodarstvo kot družbene dejavnosti. Boris Nemec je celo življenje deloval v velikih gospodarskih družbah in bil družbeno dejaven za stvari v skupno dobro. Danilo Figelj je bil celotno življenje obrtnik in podjetnik, ki se je razdal tudi za pravično vrednotenje dela obrtnikov in podjetnikov v pretekli in sedanjosti družbeni ureditvi. Rosana Figelj je uspešna in razvojno naravnana direktorica malega podjetja Figelj, d. o. o., iz Šempetra, ki zelo dobro ve, kako težko je ustvariti 1000 € dobička iz poslovanja in kako malo ta znesek predstavlja občinskim odbornikom, ko odločajo o stroških pri poslovanju občinske uprave. Kristina Šprinzar Nemec in Andrej Šprinzar Nemec predstavljata najmlajšo generacijo v naši občini. Kristina je magistrica farmacije in dela kot raziskovalka pri iskanju boljših rešitev za naše zdravje. Prijaznega Andreja Šprinzarja boste srečali vsi, ki potrebujete rešitve za boljši sluh v Avdio BM na Trgu Ivana Roba v Šempetru.

Vodilni na listi, mag. Boris Nemec, je bil direktor in raziskovalec v Salonitu Anhovo (razvil je poznani proizvod Maltit), kasneje pa je

kot direktor Izobraževalnega centra Iskre Delte v Novi Gorici uresničil najmodernejši mednarodni izobraževalni center za računalništvo v srednji Evropi. Na koncu je bil v Hitu direktor za strateški razvoj in sredi prejšnjega desetletja osrednji pobudnik za izgradnjo mega zabavišnega centra Hita skupaj z Američani na Goriškem. Zadnjih 8 let je bil volonterski predsednik odbora za kulturo in izobraževanje pri EZTS (Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje), ki je uspelo pridobiti 10 milijonov evrov evropskih sredstev za občine Gorica, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba. Mag. Boris Nemec je tudi predsednik Forumu za Goriško, ki se bori proti centralizaciji Slovenije in za interese Goriško regije. Včasih zasledite njegove kritične članke v Primorskih novicah, Dnevniku ...

Predsednik stranke GAS je Alojz Kovšca, obrtnik in podjetnik, ki je bil letos izvoljen za predsednika državnega sveta in je tudi jamstvo, da bo stranka GAS v občinskem svetu delovala izjemno povezovalno in da bo splošna dobrobit prebivalcev občine pred vsemi drugimi interesi organizacij in posameznikov.

Danilo Figelj

Rosana Figelj

Kristina Šprinzar Nemec

Andrej Šprinzar Nemec

Milan Turk

za župana Občine Šempeter-Vrtojba

Izteka se drugi štiriletni mandat uspešnega delovanja Liste Milana Turka, s katerim smo dokazali, da je mogoče uresničiti veliko večino zadanih ciljev in projektov. Prepričani smo, da smo odlična ekipa in da bomo znali tudi v naslednjem mandatu z vizijo, znanjem in izkušnjami veliko prispevati k razvoju naše občine in bolj kakovostnemu življenju vseh občanov in občanov.

Tudi v prihodnje bomo:

- skrbno in gospodarno ravnali z občinskim premoženjem,
- spodbujali razvoj gospodarstva, kmetijstva in turizma,
- javno infrastrukturo gradili racionalno,
- skrbeli, da bodo komunalni prispevek, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in stroški javnih služb čim nižji,
- razvijali vzgojno-izobraževalne, kulturne, društvene in športno-rekreacijske dejavnosti,
- pomagali socialno ogroženim, starejšim in ranljivim skupinam.

S svojim glasom za Listo Milana Turka nam boste izrekli zaupanje za dosedanje delo in omogočili, da še naprej odgovorno in uspešno skrbimo za prihodnost Občine Šempeter-Vrtojba.

3

župan

Lista
Milana Turka

Monika Gorjan Zavadlav

Ivo Podbersič

Alenka Poljšak

Matej Koglot

Klavdija Bizjak

Aleksander Čerče

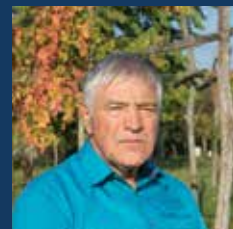
Andrejka Simčič

Robert Peršolja

Tamara Božič

Milovan Cijan

Dominik Hanžič

Marjana Turk

Boris Furlan

Ilija Janković

Dunja Savnik Winkler

Več o programu, županskemu kandidatu in članih liste si boste lahko prebrali v brošuri, ki jo boste v naslednjih dneh prejeli na dom ali na <https://www.facebook.com/LMilanTurk.osv/>.

5

lista

DUŠAN BREMEC

kandidat za župana
Občine Šempeter-Vrtojba

Od ljudi - za ljudi, z jasno vizijo razvoja občine.

Spoštovane občanke in spoštovani občani

Za župana Občine Šempeter-Vrtojba kandidiram kot nestranski kandidat, s podporo občanov in Liste Priložnost za Prihodnost.

Najprej se iskreno zahvaljujem vsem, ki verjamete vame in ste mi s številnimi podpisi podpore omogočili nastop na bližnjih lokalnih volitvah.

Čas volilne kampanje običajno predstavlja tudi obdobje mnogih predvolilnih obljub, ki se ponavljajo in na prvi pogled ne prinašajo nič novega.

Ravno zaradi tega sem osredotočen na projekte, ki temeljijo na vaših konkretnih pobudah in predlogih, ki sem jih zaznal tekom daljšega obdobja. Območje Šempetra in Vrtojbe čutim kot svoj domači kraj, zato sem v 30-ih letih bivanja v Vrtojbi ves čas aktivno vpet v številne aktivnosti usmerjene v dobrobit vseh nas. Z znanjem in izkušnjami, ki jih že imam na področju lokalne samouprave in občinskih struktur v povezavi z okoljem, ter z jasno vizijo razvoja občine, ki je v prvi vrsti rezultat vaših pobud, si bom ves čas prizadeval izpolniti vsa vaša pričakovanja. Ko trdim, da želim Občino Šempeter-Vrtojba umestiti na zemljevid najbolj prodornih in uspešnih ter ljudem prijaznih občin, ne pretiravam, saj vsi dobro vemo, da ima mnoge danosti in pogoje, da to tudi zares postane.

Brez vašega sodelovanja pa mi to ne bo uspelo, zato je prijazno apeliram na vas, da se udeležite lokalnih volitev in glasujete po svoji vesti.

Čas je za spremembe. Iskreno verjamem v številne priložnosti in v prvi vrsti verjamem v ljudi, ki tu živimo, zato z zvrhano mero optimizma zrem v prihodnost naše občine.

Da bi se v tem predvolilnem obdobju поблиže spoznali, si v prihodnjih dneh želim vašega odziva na različna predstavitvena srečanja, na katerih želim predstaviti vizijo razvoja občine in pojasniti, kako rešiti konkretne težave, s katerimi se srečujemo. Podrobnejše predstavitvene informacije vam bom v tem času pošiljal tudi na vaš domači naslov.

Od ljudi - za ljudi, z jasno vizijo razvoja občine.

Moj slogan je iskren in predstavlja odprtost za vaše pobude in predloge. Občina smo namreč v prvi vrsti ljudje.

Hvala za pozornost in zaupanje.

Dušan Bremec

Dosegljiv sem na tel.: 070 357 883,
pišete pa mi lahko tudi na:
dusanbremec61@gmail.com

Skupina sposobnih, delovnih in pozitivno naravnanih občanov in občanov, združena na **Listi Priložnost za Prihodnost, ima jasno strategijo celostnega razvoja območja Občine Šempeter-Vrtojba in širše**. Uspešne zgodbe so vedno zgodbe širšega okolja – Goriške in Vipavske doline, zato stremimo k **odprtosti in povezovanju. Pozitivne energije v Občini Šempeter-Vrtojba je na pretek**, treba jo je le združevati in postaviti v ospredje. Ob vsem tem pa je najpomembnejše zavedanje **pomembnosti trajnostnega razvoja**, da znamo poskrbeti za kakovost bivanja v občini tudi čez deset ali dvajset let.

Kot prvenstvene točke izpostavljamo:

- Zavzemanje za oblikovanje pozitivnega oz. razvitega podjetniškega okolja in privlačnost za investicije in s tem večanje zaposlitvenih možnosti.
- Skrb za okolje in urejeno infrastrukturo.
- Skrb za družbene dejavnosti in socialno varnost, pri čemer se

bomo zavzemali za to, da bomo postali občina, prijazna otrokom, mladim, starejšim, invalidom in drugim ranljivim skupinam ljudi.

- Posebno pozornost posvečamo tudi kmetijstvu z razvojem rastlinjakov in organiziranega odkupa ter prodaje kmetijskih proizvodov s šempetrskega in z vrtojbenskega polja.
- Turizem, kultura, šport – tri združene panoge, ker vidimo prednosti naše občine v kulturnem turizmu v sodelovanju s soslednjimi občinami in čezmejnem prostorom ter v razvoju turizma v povezavi s športom in z rekreacijo.

Poseben izziv in priložnost za prihodnost gospodarskega razvoja v občini nam predstavlja **razvoj Logističnega centra Šempeter-Vrtojba na lokaciji bivšega mejnega prehoda v Vrtojbi**, v podporo koprski in tržaški luki, v povezavi s celotno Goriško.

Najvidnejši socialni projekt pa za našo Listo predstavlja **oživitev Socialnega centra Šempeter-Vrtojba**, ki žal, kot že zgrajen objekt, celih osem let predstavlja sramotno sliko v odnosu do razreševanja problematike socialnega skrbstva. Lista Priložnost za Prihodnost v celoti podpira program Dušana Bremca, kandidata za župana Občine Šempeter-Vrtojba, ker je pošten, srčen, načelen, delaven in odgovoren, z jasno vizijo in veliko mero optimizma, zato verjamemo, da lahko skupaj z njim uresničimo načrtovane projekte za dobro ljudi.

Veselim se Vaših pobud in predlogov.

Dosegljivi smo na tel. številki 070 357 883 ali preko e-pošte pzp.obcinskisvet@gmail.com.

LISTA
PRILOŽNOST
za
PRIHODNOST

8

Z glasom za **NLS** (Nova ljudska stranka Slovenije) boste podprli nove projekte in tradicionalne vrednote. Zaupajte ljudem, ki imajo znanje in voljo do dela!

Avtohtone sorte na območju Občine Šempeter Vrtojba, ki jih je v sortno listo RS predlagala prva na listi kandidatov NLS v Občinski svet dr. Marija (Marinka) Osvald.

Člani volilne liste **NLS** si pridobivamo življenjske dobrine z znanjem in s poštenim delom. Imamo vizijo na področju strateško pomembnih projektov. Želimo večje sodelovanje z občinami doma in v zamejstvu. Podpirali bomo vitalne projekte v dobro vseh občanov in občanov, in sicer za skladen razvoj obeh krajev, za blagostanje vseh generacij in profilov. Poskrbeli bomo za domačo in varno hrano, zato smo revitalizirali že nekaj avtohtonih sort, ki uspevajo na našem območju. Poskrbeli bomo za varno in zdravo življenje. Smo glas poštenih, zato se nam volivci Občine Šempeter Vrtojba pridružite in volite našo listo!

Člani liste kandidatov NLS v Občinski svet: dr. Marija (Marinka) Osvald, Danjel (Danilo) Batistič, Ana Pečenko, Zlatomir (Zlatko) Markič, Zdenka Vižintin Orel, dr. Jožef Osvald, Ana Silič Bizjak, Jožef Turk.

Podpiramo nove projekte in vrednote ZA ŽIVLJENJE!

Stranka SDS in Občinski odbor SDS Šempeter-Vrtojba bo ustvarjalno sodelovala pri oblikovanju pozitivnega okolja za dobrobit vseh občank in občanov ter gostov naše občine. To želimo doseči skupaj z vami. Zato so naša vrata vedno odprta za vse, ki mislite in želite podobno kot mi. Pridite do nas, seznanite nas z vašimi pogledi, problemi, pobudami in skupaj bomo dosegli, da bo bivanje v našem okolju boljše.

Naša izhodišča

- Pripravili bomo srednjeročno in dolgoročno vizijo razvoja potencialnih gospodarskih dejavnosti naše občine (t.i. »bela knjiga« razvoja gospodarstva Občine Šempeter-Vrtojba).
- Podlage za hitrejši napredek gospodarstva:
 - o ustvariti pogoje za prepoznavnost občine kot gospodarsko prijaznega okolja za domače in tuje investitorje,
 - o spodbujati štipendijsko politiko,
 - o spodbujati zaposlitve mladih znotraj občine,
 - o zastaviti ustrezno stanovanjsko politiko.
- Medgeneracijsko sodelovanje mora postati temelj medsebojne pomoči in prenosa znanj in izkušenj.
- Starejšim občankam in občanom mora biti zagotovljeno dostojno preživljanje jeseni svojega življenja v domu starejših občanov znotraj občine, vključno s paliativno oskrbo ob sodelovanju z bolnico Dr. Franca Derganca.

To bomo dosegli tako,

- da se bomo pogovarjali skupaj z vami, spoštovani občanke in občani, in skupaj ugotovili kateri so tisti elementi, ki bi lahko odločilno vplivali na razvoj naše občine v vseh pogledih,
- da bomo skupaj pripravljali predloge, pobude in programe, ki bodo preko naših občinskih svetnikov obravnavani in dani v odločanje občinskemu svetu,
- da bomo preko naših občinskih svetnikov podpirali vse dobre in kvalitetne programe, ki jih bo obravnaval občinski svet, ne glede kdo jih bo pripravil oz. posredoval v obravnavo na občinski svet.

Zato ste vabljeni, da se nam pridružite pri oblikovanju še hitrejšega razvoja občine Šempeter-Vrtojba. V te namene bomo imeli odprto svetniško pisarno, ki bo izmenično delovala v Šempetru in Vrtojbi. Kje in kdaj bo odprta, boste pravočasno obveščeni preko Glasila Občine Šempeter-Vrtojba.

V času volilne kampanje za lokalne volitve 2018 ste prisrčno vabljeni, da se srečamo in v prijetnem pogovoru poveselimo:

- 9. novembra - med 15.00 in 19.00 uro - v Šempetru (na trgu Ivana Roba)
- 14. novembra - med 15.00 in 19.00 uro - v Vrtojbi (pri trgovini)
- 15. novembra - med 15.00 in 19.00 uro - v Šempetru (ulica Ivana Suliča)
- 16. novembra - med 15.00 in 19.00 uro - v Šempetru (na trgu Ivana Roba)

»Vzemite si 5 minut in si preberite, kaj vam lahko s svojo ekipo ponudim kot župan.«

»Obiščete me v pisarni v centru Šempetra. Z veseljem Vam bom prisluhnil.«

Skupaj za razvoj Šempetra in Vrtojbe

Jože Rupar

kandidat za župana Občine Šempeter-Vrtojba

V svetu smo le majhna pikica na zemljevidu, ampak v naši občini se griči povezujejo z gozdovi, gozdovi z vodami, polja z vinogradi, v naši občini se lepote dotikajo ena druge. Občina Šempeter-Vrtojba je v preteklosti že prejela Zlati kamen in zasedla prvo mesto, kot občina z najbolj uravnoveženim stanjem in dinamiko razvoja med slovenskimi občinami. Ali lahko kot občina sežemo višje? Prepričan sem, da si **naša občina zasluži in zmore več**.

Imamo odlično strateško pozicijo in z razvojem industrijske in logistične cone lahko dobimo dovolj denarja, da uredimo našo občino tako, da boste v njej uživali vsak dan. In zato kandidiram za župana.

Sem Jože Rupar in v Vrtojbo me je pripeljala ljubezen mojega življenja, tu živim in ustvarjam že več kot dvajset let. Po 8 letih delovanja v občinski politiki, sprva kot predsednik Nadzornega odbora občine, kasneje kot svetnik, vodja svetniške skupine in predsednik Odbora za gospodarstvo, sem spremljal delovanje Občine Šempeter-Vrtojba od blizu. Ko sem se kot strasten letalec povzpел v nebo, pa sem si lahko sestavil širšo sliko, kakšno občino imamo in kakšno občino bi si kot župan želel. Z dolgoletnimi delovnimi izkušnjami s področja gospodarstva bom z ekipo ustvaril **prijazno, turistično zanimivo, uspešno in razvojno naravnano občino, ki bo prepoznavna po svoji inovativnosti in posluhu za gospodarstvo**.

Inovativne ideje, da občini vrnemo nekdanji razvojni zagon, so v meni prepoznale tudi stranke DeSUS, SMC, SAB in GAS, ki so me v kandidaturi podprle.

Programska izhodišča:

- ✓ Priprava jasno začrtane poti razvoja Občine Šempeter-Vrtojba.
- ✓ Geografsko in demografsko razdeljen participativni proračun za Šempeter, Podmark, Vrtojbo in področje mladih.
- ✓ Zvišati kakovost bivanja v občini z uporabo sodobnih tehnologij.

Sem oseba, ki vam bo prisluhnila.

Jože Rupar

1. JOŽE RUPAR
2. VLASTA MOZETIČ
3. DEJAN KOGLOT
4. TINA GORKIČ
5. STANISLAV RIJAVEC
6. SARA KROŠELJ
7. VOJKO PIRIH
8. TJAŠA BUKOVIČ
9. KLAVDIJ LASIČ
10. MAJA KERŠEVAN
11. IGOR KOŽUH
12. MOJCA PLEŠNAR
13. MATEJ URŠIČ
14. LUČKA BOFULIN BOLTAR
15. RADOŠ FRANČEŠKIN
16. LUKA SIMOVIČ

Skupaj z ekipo bomo znali ustvariti ugodno podporno okolje za nova podjetja, za razvoj podjetniške, obrtne in turistične dejavnosti.

Z mladostno kreativno energijo bomo sledili sodobnim trendom in izzivom, z žlahtno modrostjo in življenjskimi izkušnjami ne bomo pozabili na občutek za ljudi, in na tak način SKUPAJ oblikovali skupno vizijo s skupnimi cilji.

Skupaj premaknimo občino v pravo smer

Stranka Alenke Bratušek se na lokalnih volitvah v naši občini pojavlja prvič. Zagon nam je dalo izkazano zaupanje na volitvah v državni zbor, ko smo spoznali, da so se naši občani poistovetili z vrednotami stranke SAB, v kateri manj govorimo in predvsem veliko delamo in naredimo. Tudi s pomočjo vaših glasov je Andrej Šušmelj postal poslanec, stranka je s tremi ministri tudi pomemben del nove vlade. Prepričani smo, da nam bo "naš Andrej" skupaj z drugimi poslanci in ministri stranke SAB pomagal pri naših lokalnih ciljih. Eden glavnih je zagotovo dokončanje doma starostnikov in varovanih stanovanj v Vrtojbi. To je tudi v skladu s programom stranke SAB, ki se je odločno zavzela za upokoјence in za dvig pokojnin. Treba je urediti tudi drugo občinsko infrastrukturo. Plac bo zaživel, ko bo na njem večja tržnica, obnoviti moramo vrtec, urediti parkirišča in na splošno poskrbeti za lepšo okolico, da se bomo ljudje tukaj počutili še boljše kot danes. Nujno je tudi zagotoviti hitri internet (optiko) vsem občanom in po možnosti postaviti sončno elektrarno na protihrupnem zidu pri obvoznici – s to elektriko bi se lahko ogrevali v Podmarku. To so samo naši "paradni konji", imamo še veliko idej, ki jih bomo poskušali uresničiti pod novim županom Jožetom Ruparjem. Predvsem pa bomo zagotovili, da bo glas vseh v občini slišan: prizadevali si bomo za uvedbo participatornega proračuna, ko bomo občani sami odločili, za kaj naj se porabi naš občinski denar. Zato v nedeljo, 18. novembra 2018, pojdite na volitve in podprite Jožeta Ruparja za župana in svetniško listo Stranke Alenke Bratušek. Skupaj premaknimo občino v pravo smer!

»Še tako dobra oblast potrebuje iskren in stalen nadzor, dober predlog, pameten nasvet in čisto ogledalo. Tako kot do sedaj, smo tudi v novem mandatu županu in občinski upravi pripravljeni nuditi prav to. Za dobro vseh, ki bivamo na tem čudovitem koščku zemlje.«

Simon Kragelj, kandidat za člana občinskega sveta občine Šempeter-Vrtojba

»Pred štirimi leti smo zapisali, da verjamemo v izjemen potencial naše občine in v to, da jo lahko skupaj popeljemo na pot rasti in uspeha. Tudi v naslednjem mandatu želimo, da se kakovost življenja v naši občini še poveča, saj imamo za to vse možnosti, če le sredstva, ki jih imamo na voljo, pravilno in pregledno razporedimo.«

Jožica Junčaj Sirk, kandidatka za članico občinskega sveta občine Šempeter-Vrtojba

»Zdrava in pametna presoja ter skrb za boljši jutri je v rokah vsakega izmed nas!«

Pavel Gentilini Komel, kandidat za člana občinskega sveta občine Šempeter-Vrtojba

Naša občina, naša dolžnost!

Primorski tehnološki park je dvanajstim bodočim podjetnikom omogočil vrhunsko izobraževanje “Z znanjem hitreje in učinkoviteje do rasti podjetja”

V Primorskem tehnološkem parku so v začetku oktobra pričeli izvajati nov cikel Podjetniškega TOP! programa. Na poziv k sodelovanju se je odzvalo triindvajset potencialnih start-upov, izmed katerih je strokovna komisija izbrala dvanajst najboljših. Sodelujoče ekipe ali posamezniki bodo v šestih tednih (do 21. 11. 2018) z vrhunskimi predavatelji in podjetniškimi mentorji razvili delujoč poslovni model.

Tokratna generacija bodočih poslovnežev bo v sklopu šestih predavanj in tekom osebnega podjetniškega mentorstva z uspešnimi podjetniki imela možnost poglobiti znanja o raziskovanju in testiranju trga, prodaji, marketingu in o sodobnih podjetniških orodjih.

“Cilj programa je, da podjetnike naučimo, kako naj na hiter in

učinkovit način preverjajo, ali za njihove ideje na trgu obstaja poslovna priložnost. Pri tem jih vodimo skozi proces razvoja poslovnega modela, ki jim bo omogočil znatno več možnosti za poslovni uspeh,” je povedala Tanja Kožuh, direktorica Primorskega tehnološkega parka.

Komisijo so najbolj prepričali: Robert Gomišček (Ypsichair.com – preklopni sedež za sedenje v naravi), Vida Marušič (Zaposlitveni center Zavod Štefanov – pralnica perila z namenom zaposlovanja invalidov), Denis Kranjc (Optispin – portal za optimizacijo naročniških razmerij na področju telekomunikacij), Barbara Štokelj (Senior Caffè – celostna ponudba storitev za pomoč starostnikom in njihovim družinam), Karin Zorn (Make-up artist – vizažistka), Boštjan Mikuž

(Alpe Adria Adventurers – izleti v Vipavski dolini), Simon Rajšp (Onnose Adventures – izleti v Vipavski dolini), Amela Talič (Znanstveni muzej), Andrej Sirk (Rokovi vinogradi – vina iz Goriških Brd), Aleksej Dolinšek (RockVelo – kolesarjenje v Vipavski dolini), Uroš Rojc (Kreativna Agencija Oi!). V Podjetniškem TOP programu, ki ga je Primorski tehnološki park pričel izvajati leta 2016, je doslej sodelovalo že 32 mladih podjetij oz. podjetniških ekip. Med njimi so nekatera tako napredovala, da že ustvarjajo nove zaposlitve, uspešno pridobivajo kupce v Sloveniji in tujini in hitro rastejo.

Za več informacij smo vam na voljo na spodnjih kontaktih.

Marjana Simčič Humar

Boreljada

Vrtojbenke in Vrtojbence je borela ponovno povezala v skupnem zagonu in tako so od 21. do 23. septembra kulturno in športno zadihali kot ena skupnost. V Vrtojbi pomen borele vsako leto počastijo z organizacijo Boreljade. Boreljada je tradicionalna kulturna, športna in etnološka prireditev, ki jo pripravlja Krajevni odbor Vrtojba v sodelovanju s KŠTM Šempeter-Vrtojba in številnimi drugimi domačimi društvi. Z Boreljado, katere korenine segajo 13 let nazaj, ko je z obujanjem tradicionalnih običajev začelo domače Kulturno društvo Tojva A.D.1200, so ponovno obudili delček tistega, kar je bilo nekoč na vasi živo, danes pa skoraj izgubljeno. Tudi letos so pripravili pestro paleto dogodkov.

Dogajanje se je začelo v petek, ko so najmlajši ustvarjali na temo Poklici nekoč in danes. Svoja dela

so razstavili v Mladinskem centru Vrtojba, kjer je bila otvoritev razstave in praznika samega. Ob tej priložnosti so otroci tudi zapeli in pripravili krajši kulturni program. Po kratkem kulturnem programu je sledil nastop istrskega trubadurja Rudija Bučarja in Istrabenda, skupaj s puncami iz mladinskega pevskega zbora Singgirls.

Sobota je bila športno obarvana. V športnem parku v Biljah sta se pomerili nogometni ekipi "Dolnje" in "Gornje" Vrtojbe. V neverjetni evforiji obeh navijaških ekip je Dolnja Vrtojba morala priznati premoč. Tega dne so se odvijale tekme tudi v balinanju, ženske predstavnice pa so se pomerile v premagovanju ovinkov in tekmovalce z gokarti na Roza tekmi. Za družine je bila organizirana Vrtejbnska bicikljada, zvečer so se tekmovalci pomerili v briškuli. Tudi

za najmlajše je bilo poskrbljeno, saj je otroke animiralo Družinsko gledališče Kolenc s pravim malim živalskim vrtom. Zaigral je ansambel Rock Arena.

Nedelja je minila v znamenju tradicionalnega sprevoda borel – enostavnih kmečkih vozil na dveh kolesih, ki so na podeželju v preteklosti imela silno pomembno vlogo. Goriški pihalni orkester je udeležence sprevoda, ki so prikazovali meštirje nekoč in danes, popeljal po glavni ulici do glavnega prizorišča prireditve. Na borelah so se tudi letos poleg drugih predstavile članice Društva žena Vrtojba, na njihovi stojnici pa so ponudile pokušino vrtejbnskih kuhinj. Vrtojbenci smo se izkazali tudi v dobrodelnosti. S srečelovom, pri katerem je bila prav vsaka srečka dobitna, smo zbrali kar 2.250 evrov, ki smo jih namenili za popravilo otroških igral pred šolo in vrtcem v Vrtojbi. Tukaj gre prav posebna zahvala številnim donatorjem, ki so svojimi materialnimi prispevki obogatili naš srečelov. Izpostavila bi podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, d. d., ki so za igrala namenili še dodatnih 500 evrov. V dobrodelnosti se je izkazalo tudi podjetje AMZS Šempeter pri Gorici, ki je s poligonom varne vožnje navdušilo mlajšo populacijo. Dež, ki je želel pokvariti prireditev, so Vrtojbenke in Vrtojbenci s pozitivno energijo in ustvarjalno zagnanostjo pregnali in pozno v večer uživali ob ritmičnih ansambla Zvita feltna.

Sara Krošelj

Društvo žena Vrtojba na Boreljadi 2018

Boreljada, dan, ko se Vrtojba prepusti spominom iz preteklosti, ko je vsaka hiša uporabljala za transport blaga borelo. Ravno tako je tudi letošnja tema obrt nekoč in danes dodala pridih skrivnosti obrti, ki iz leta v leto tonejo v pozabo.

Na tridnevnem dogodku sta se prepletala športno in kulturno vzdušje.

Boreljada obiskovalcem predstavlja raznoliko ponudbo dejavnosti, za Društvo žena Vrtojba pa je to naporen, predvsem pa produktiven vikend. V petek dopoldan smo članice društva obiskale vrtec in otroke pogostile s sladoledom ter z njimi pokramljale o boreljadi. Da otroci razumejo pomen boreljade, je bilo več kot očitno v nedeljo na sprevedu, saj so predstavili čudovito borelo, na kateri ni manjkalo dobrot z naših vrtov.

Kljub vsem opravičilo, ki smo si jih zadale za pripravo tradicionalnega praznika, smo si vzele čas in se udeležile tudi športnih aktivnosti.

Na tiho in oblačno sobotno popoldne je ulice preplaval vonj po domači peki. Iz hiš je dišalo po najrazličnejših vrstah sladkih dobrot, ki smo jih naslednji dan po sprevedu borel ponudile obiskovalcem.

Nedeljsko slavlje se je nadaljevalo po sveti maši, ko smo po blagoslovu poskrbele za pogostitev. Ob 14.30 smo popeljale borelo na spreved. Borela je predstavljala vse žene,

ki so s pridnimi rokami vedno poskrbele za dobro kuho. Da se je to znanje preneslo tudi na mlajšo generacijo, smo dokazale s pestro ponudbo minešter, palačink in že prej omenjenega peciva. Da je bil dan uspešen, so dokazovali prazni lonci in polni želodčki. Ljudje so se okrepčali in me smo bile deležne lepih pohval.

Za konec bi rada dodala še to, da nas Boreljada vsako leto povezuje, navdih za nadaljnje ustvarjanje pa črpamo iz letošnje kulinarčne ponudbe. Vsem skupaj se zahvaljujemo za vašo podporo in ker ste poskusili naše dobrote. Veselimo se ponovnega snidenja.

Barbara Gorkič

Vabimo Vas na "25. Srečanje s preteklostjo", srečanje zbiralcev stare vojaške opreme in drugih starin, ki bo 18. novembra 2018 med 9. in 14. uro v Športnem centru HIT v Šempetru pri Gorici.

Na srečanju se bodo predstavili: Društvo soška fronta in sekcija "GSR2", Društvo generala Borojeviča Tolmin, AC Isonzo iz Gorice, Društvo SANG (soft air) iz Nove Gorice, Združenje lastnikov starih vojaških vozil iz Gorice, društvo Zenobi iz Trsta, Fundacija poti miru iz Kobarida in Park vojaške zgodovine iz Pivke. Društvo bo postavilo priložnostno razstavo "Čelade italijanske vojske v 1. svetovni vojni".

Ob tej priložnosti pa bo med 9. in 14. uro odprta tudi stalna razstava "Šempeter in okolica med 1. svetovno vojno" v bunkerju pod pošto na Vrtojbenski cesti 21 A v Šempetru.

Prisrčno vabljeni!

Organizacijski odbor

Dodatne informacije:

Egon Valantič

T: 031 854 521

E: egon@prohereditate.com

DRUŠTVO SOŠKA FRONTA 1915-1917
Ulica Nikole Tesla 16, 5290 Šempeter pri Gorici, www.drustvo-soskafronta.si

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba

20. oktober, svetovni dan osteoporoze – imejte radi svoje kosti

To je dan, ko spregovorimo o osteoporozi, izpostavimo, kako pomembno je, da smo o osteoporozi osveščeni, poznamo dejavnike tveganja za njeno pojavnost, znamo preventivno delovati, poskrbeti za zdravljenje in kakovostno življenje z osteoporozo.

Osteoporoza je presnovna bolezen kosti, posledica zmanjševanja kostne gostote. Kosti postanejo šibke in krhke, zato se lažje zlomijo že ob padcu s stojne višine, blagem udarcu ali dvigu manjšega bremena. Najpogostejše pride do zloma kolka, podlahtnice in vretenc. Osteoporoza je tiha bolezen in prepogosto so prav zlomi potrditev njene prisotnosti. Če ukrepamo dovolj zgodaj, lahko zmanjšamo izgubo kostne gostote in s tem težo osteoporoze ter verjetnost za zlom. Prvi nujen korak je zdrav življenjski slog. To pomeni redno vadbo za krepitev mišic, uživanje ustrezne prehrane in izogibanje nezdravim razvadam. V splošnem velja, da tveganje za osteoporozo raste s starostjo in ženske so bolj dovzetne od moških. Obstajajo pa tudi dejavniki tveganja, pri katerih zdrav življenjski slog ni dovolj in je potrebna obravnava pri zdravniku.

Na pobudo medicinske stroke so se konec devetdesetih let organizirala civilna združenja bolnikov z osteoporozo. Prvo je bilo Društvo bolnikov z osteoporozo Ljubljana, ustanovljeno leta 1997. Že naslednje leto je sledila ustanovitev Goriškega osteološkega društva Nova Gorica, ki pod svojim okriljem združuje občine celotne Goriške. Danes je takšnih društev v Sloveniji osemnajst. Povezuje jih Zveza društev bolnikov z osteoporozo Slovenije, ustanovljena leta 2001. Ta je tudi članica Mednarodne fundacije za osteoporozo in tako zavezana vsakoletnemu obeleženju svetovnega dne osteoporoze.

Vsakoletni moto dneva prinaša pomembno sporočilo in tako je lanski ("Časa ne moremo ustaviti, lahko pa ustavimo osteoporozo") pomenljivo zajel dejavnost društev za osteoporozo, ki je usmerjena v ozaveščanje svojih članov in tudi širše javnosti o bolezni, organiziranju preventivnih meritev kostne gostote in organiziranju predavanj z zdravstveno in s socialno tematiko. Pomembna je izvedba preventivnih terapevtskih in rekreacijskih dejavnosti za preprečevanje osteoporoze, ohranjanje zdravja in čim daljše samostojno življenje. Naše društvo ni zavezano

samo bolnikom z osteoporozo, ampak vključuje in nagovarja svoje člane in občane k zdravemu načinu življenja, h gibanju in k druženju. Z leti in zdravstvenimi težavami prihajata tudi osamljenost in vstop v začaran krog socialne izključenosti, zato si še posebej prizadevamo, da s srečanji, z izleti, s pohodi, z letovanji, z druženji ohranjamo svoje člane čim dalj vključene v družbeno dogajanje.

Zadnja leta organiziramo na svetovni dan osteoporoze predstavitev delovanja našega društva na Bevkovem trgu v Novi Gorici. Organizacija vseslovenskega srečanja na dan osteoporoze je od leta 2001 zaupana posameznim društvom v različnih krajih po Sloveniji. Leta 2010 je srečanje organiziralo goriško društvo. Udeležilo se ga je skoraj 700 članov iz takrat petnajstih slovenskih društev. Poleg strokovnih predavanj se na srečanjih družimo, izmenjujemo izkušnje in poveselimo ob kulturno-zabavnem programu, pa tudi spoznavamo kraje širom po Sloveniji.

Vabimo vse, ki želite narediti nekaj za svoje zdravje in veselo počutje, da se nam pridružite.

Goriško osteološko društvo Nova Gorica

Predstavitve Goriškega osteološkega društva na Bevkovem trgu, 20. oktober 2017

Goriško društvo je leta 2010 organiziralo vseslovensko srečanje

Vabljeni v Večgeneracijski center Goriške – svetla stran življenja tudi v jesensko-zimskih mesecih

Večgeneracijski center Goriške – svetla stran življenja, ki deluje na Ljudski univerzi v Novi Gorici, postaja vse bolj prepoznaven v lokalnem okolju, predvsem po zaslugi raznovrstnih dejavnosti za vse generacije, ki so brezplačne in se vsakodnevno odvijajo v Novi Gorici, Posočju in Ajdovščini, občasno pa tudi v drugih okoliških občinah.

V zadnjih dveh mesecih tega leta je koledar centra poln različnih delavnic, tečajev, vadb in predavanj za različne ciljne skupine vseh starosti. Zainteresirane vabi na delavnice ustvarjanja z glino, pilates, zeliščarske delavnice, možgansko telovadbo, izdelavo adventnih venčkov, transmijsko meditacijo, energijsko podporo, program upravljanja s spletnimi aplikacijami na pametnih telefonih za starše z namenom, da ti prihranijo na času ...

Kar nekaj aktivnosti je namenjenih staršem in otrokom. Tako ponujamo staršem in otrokom priseljencem učenje osnov slovenskega jezika skozi igro – na njem sodelujejo starši in otroci skupaj. V teh mesecih bomo izpeljali tudi **šolo za starše** mlajših otrok, na katerih se bodo ti spoznali z metodiko Montessori vzgoje in uporabo le-te v vsakdanjem življenju. Konec novembra (28. 11. 2018) bo šola **freestyle učenja**

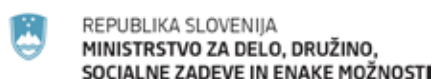
izvedla delavnico za starše in otroke z naslovom "Učne blokade pri učenju" – kako jih odpraviti in (m)učenje narediti zabavno. Takoj naslednji teden (3. 12. 2018) pa bo v VGC Goriške specialni pedagog **Marko Juhant** predaval o navajanju otrok in mladostnikov na samostojnost in odgovornost. Decembra pripravljamo otrokom praznično rajanje, med počitnicami pa tudi počitniške aktivnosti.

Več o **VGC Goriške – svetla stran življenja** in mesečni program dejavnosti najdete na spletni strani www.vgcgoriske.si, lahko pa nas tudi pokličete na tel. št. (05) 33 53 116 ali nam pišete na info@vgcgoriske.si.

Ker je aktivnosti res veliko, bomo zelo veseli **pomoči prostovoljk in prostovoljcev** – pridružite se nam lahko pri izvajanju počitniških aktivnosti za otroke, učne pomoči, druženju ali pa svoja znanja in izkušnje delite z drugimi.

Vse aktivnosti VGC Goriške so za udeležence brezplačne. Projekt sofinancirata Republika Slovenija ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Mojca Špacapan

Kam z določenimi tipi odpadkov?

Podjetje Komunala Nova Gorica je izvajalec javne službe zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov tudi na območju Občine Šempeter-Vrtojba. Poleg rednega odvoza odpadkov, upravljanja z zbirnimi centri ter izvajanja akcij zbiranja kosovnih in nevarnih odpadkov iz gospodinjstev opravljamo tudi druge pomembne storitve, ki jih s pomočjo občin zagotavljamo za kakovostnejše in okolju prijaznejše življenje naših prebivalcev.

Kam z električno in elektronsko opremo?

Odslužene električne in elektronske naprave ne sodijo med mešane komunalne odpadke. Lahko jih prinesete v enega naših številnih zbirnih centrov ali odpadno električno in elektronsko opremo

Koraki za pravilno ločevanje jedilnega olja

1
Uporabljeno jedilno olje
ne zavržemo v odtok

2
Hladno jedilno olje
vlijemo v plastično
ali stekleno posodo

3
Ko napolnimo posodo
jo odnesemo na zbirno
mesto za jedilna olja

4
Olje zlijemo v zato
namenjen zabojnik

X Avtomobilska olja niso primerna za tovrstno zbiranje.

Namenske posodice za zbiranje odpadnega jedilnega olja lahko kupite na sedežu podjetja Komunala Nova Gorica d.d. v trgovini cvetličarne (Cesta 25. junija 1).

odložite v namenskih zabojnikih za tovrstne odpadke. Lokacije in navodila lahko poiščete na spletni povezavi našega podjetja z naslovom **“Zbiranje odpadne električne in elektronske opreme E-CIKLIRAJ”**.

V ulični zbiralnik lahko oddamo e-odpadke v velikosti do 40 x 25 x 25 cm, to so:

- Mali gospodinjski aparati (električni mešalniki, likalniki, tehtnice, ure, grelniki vode, ožemalniki, opekači kruha, slamoreznice ...).
- Računalniška oprema in zabavna elektronika (mobilni telefoni, telefoni, računalniki, tiskalniki, zvočniki, tipkovnice, radijski sprejemniki, kasetofoni, gramofoni, računalniške miške, kalkulatorji, polnilci, fotoaparati, slušalke, DVD predvajalniki, kamere ...).
- Ostala mala oprema in orodja (sušilniki in kodralniki las, električna orodja, sesalniki, ventilatorji, brivniki, svetilke ...).
- Igrače (vse igrače, ki za svoje delovanje potrebujejo električni tok iz omrežja, baterije ali akumulatorje).
- Prenosne baterije in akumulatorji (baterije AA, AAA, AAAA, DC, 9V ...).

Kam z odpadnimi jedilnimi olji?

Odpadnih jedilnih olj ne smemo mešati z drugimi odpadki, jih zlivati v javno kanalizacijo, greznice, v vode ali v tla, prav tako pa jih ne smemo odlagati na kompostnik ali med biološke odpadke. Maščobe, olja, masti in hrana z odpadki povzročajo

velike težave v naši kanalizaciji. Ko jih odstranimo preko vodovodnega odtoka in stranišča, tvorijo blokade, ki lahko povzročijo poplave in onesnaževanje ter povzročajo težave na čistilnih napravah. Komunala Nova Gorica je za lažjo oddajo jedilnih olj dodatno postavila 15 posod za prevzem jedilnih olj. Kratka navodila in lokacije zbirnih posod si lahko pogledate na zgoraj navedeni internetni povezavi.

Jedilnih olj ne puščamo na ekoloških otokih v plastenkah in steklenih kozarcih, ker s tem povzročamo nevarnost za okolje in mimoidoče zaradi možnosti razlitja.

Lokacije prevzemnih mest in uporabna navodila lahko pridobite na tej povezavi našega podjetja https://www.komunala-ng.si/zbiranje_in_odvoz_odpadkov/loceno_zbiranje/.

Kam s klavničnimi odpadki?

Klavnični odpadki ne sodijo v zeleno posodo za mešane komunalne odpadke. Pobude krajevnih skupnosti, prebivalcev ter opažanja zaposlenih na CERO Nova Gorica so nas vodili k odločitvi, da pridobimo dovoljenja za prevzem t. i. klavničnih odpadkov. Za ustrezen prevzem tovrstnih odpadkov smo nabavili poseben zabojnik, ki ustreza vsem zahtevam zakonodaje na tem področju. Klavnične odpadke lahko brezplačno oddate na zbirnem centru CERO Nova Gorica v obratovalnem času. Več o omenjenih odpadkih si lahko preberete na https://www.komunala-ng.si/zbirni_center_cero/2012091410012266/.

Kam z azbestno-cementnimi odpadki?

Azbestno-cementni odpadki so škodljivi zdravju!

Komunala Nova Gorica je posebej registriran zbiralec azbestno-cementnih odpadkov in odstranjevalec iz objektov, ki so pokriti z azbestno-cementnimi odpadki. Sodelovanje šestih občin s podjetjem Komunala Nova Gorica s ciljem omogočanja pravilnega prevzema azbestno-cementnih odpadkov ter subvencioniranja stroškov občanom je nedvomno primer dobre prakse.

Napotke o ločevanju vseh ostalih odpadkov najdete na naši spletni strani www.komunala-ng.si. Hvala, ker si skupaj prizadevamo za čisto, zdravo okolje.

Kam s kosovnimi odpadki?

Kosovni odpadki so tisti nenevarni komunalni odpadki, ki zaradi svoje velikosti ne sodijo v zabojnike za mešane komunalne odpadke. Največkrat so to oblaženo pohištvo, postelje, vzmetnice (jogiji), ogrodja, omare, deli pohištva. Kosovne odpadke oddamo na zbirnih centrih v času obratovanja in ne na ekoloških otokih.

Komunala Nova Gorica, d. d.

Kako si lahko po naravni poti pomagamo pri nižanju krvnega tlaka in krepitvi srca?

Kri drži telo pri življenju. Kjerkoli v telesu želimo vzpodbuditi celjenje, moramo poskrbeti, da pride v to področje več krvi. Kri je bogata z rdečimi in belimi krvničkami, s kisikom, z nutrienti, z vodo in odstrani odpadke iz telesa. Srce je kot črpalka, ki s krčenjem porine kri po ožilju. Če okrepimo srce, bo pretok po ožilju močnejši. Če skrbimo, da kri ni pregosta in da je ožilje prehodno, bo srce lažje delovalo.

Da se kri ne zgosti preveč, lahko poskrbimo na različne načine:

Najpomembnejše je pitje ustrezne količine vode. Telo dnevno odstrani do 2,5 l vode, in sicer z urinom 1,5 l, s potenjem 0,5 l, z odvajanjem blata 0,3 l in z dihanjem 0,5 l. 0,5 l tekočine lahko nadomestimo s sadjem in z zelenjavo, preostala 2 litra morata biti v obliki čiste vode, da nadomestimo vodo, ki smo jo izgubili dan prej. Če vstanemo zgodaj in ne letimo takoj od doma, lahko že pred zajtrkom spijemo 3 kozarce vode. Najboljši čas za pitje je stran od obrokov, ker ob hrani voda redči kislino v želodcu in je zato prebavni proces počasnejši. Zaključimo pitje pol ure pred obrokom in nadaljujemo uro in pol po obroku. Če poskrbimo za hidracijo vmes, pri obroku ne bomo žejni. Pomembno je, da pijemo zelo pogosto majhne količine nehladne vode.

Izkoristek vode v telesu je večji, če ji dodamo nerafinirano polnovredno sol. Morska voda vsebuje 92 mineralov v enakih količinah in razmerjih, kot jih najdemo v krvi. Zato se tudi zelo hitro konvertira v kri. Za izdelavo kuhinjske soli, ki je največ v uporabi, se poberejo prvi kristali, ki se formirajo na površju in se pobelijo. Kuhinjska sol vsebuje skoraj samo natrij in klor in je v resnici res nevarna. Uživati bi morali polnovredno sol, kot je prisotna v naravi z vsemi minerali.

Mnogo ljudi je bolnih, ker so dehidrirani. Ob dehidraciji telo tudi stisne kapilare, da bi ostal ustrezen

krvni tlak v vitalnih notranjih organih. Nekateri ljudje pa pijejo dosti vode, ki gre hitro z urinom ven in ne pride absorbirana v celico, ker je neravnovesje mineralov. Ob uživanju večjih količin kuhinjske soli, pade koncentracija kalija v celici, naraste koncentracija natrija in celica nabrekne. Zelo podobno se zgodi, če sol popolnoma umaknemo iz hrane, ker koncentracija natrija v celici preveč pade in celica ravno tako nabrekne. Torej sta oba ekstrema nevarna in povzročata previsok krvni tlak. Rešitev je uživanje nerafinirane soli. Človek brez natrija ne more živeti, saj je tretji najpomembnejši element, takoj za kisikom in vodo. Hrana brez soli nima nobene fizikalne osnove, saj so že solze slane, prav tako urin, naš pot in celo dojenček plava v maternici v slani tekočini. Natrij je tudi ključen pri prenosu sladkorja glukoze iz črevesja v kri.

Vzrok visokega krvnega pritiska je lahko tudi pomanjkanje vitamina D, ki služi kot prenosnik kalcija v celico. Ta pa veže nase vse ostale minerale. Zato ga upravičeno imenujemo kralj mineralov. Če vitamina D primanjkuje, kalcij in ostali minerali ne morejo v celico, zato organizem dvigne krvni tlak, da bi te tako ključne snovi lahko šle pod pritiskom v celico.

Razlog previsokega krvnega tlaka je tudi preveč sladkorja in hibridne pšenice v prehrani. Oboje zelo hitro razpade na velike količine glukoze, ki ne more v celico, če ni dovolj hormona insulina, natrija in magnezija. Organizem zopet dvigne tlak, da bi spravil glukozo v celico. Zaradi hibridizacije pšenice in visoke intolerance nanjo lahko nastopi celo srčna aritmija. Vsakič ko telo zaužije nekaj, na kar je intolerantno, spremeni srčni utrip.

Krvni tlak se lahko poviša tudi zato, ker je človek premalo aktiven. Neaktivnost povzroči, da se kri zadržuje v notranjih organih. Ko pa postane srce aktivnejše, porine kri v okončine in tlak se lahko zniža zgolj s tem.

Holesterol se postavlja na zatožno klop kot krivca kardiovaskularnih obolenj. Proizvajajo ga jetra z namenom krpanja poškodovanih žil. Te se poškodujejo zaradi različnih vzrokov, kot so kajenje, živo srebro, plesni itd. Holesterol je tisti, ki jih zakrpa. Ko se dejavniki tveganja umaknejo in človek dobi ustrezne nutriende, se holesterol zniža. Torej je le posledica in ne vzrok arterioskleroze. Holesterol je tudi ključen pri sintezi spolnih hormonov, vitamina D in hormonov nadledvične žleze, ki so odgovorni za odziv na stres. Tipično je, da oseba dobi po infarktu zdravila za zniževanje holesterola. Ker proizvodnja holesterola v jetrih poteka na isti osi kot proizvodnja koencima Q10, ki je zaščitnik srca, zdravila za zniževanje holesterola dejansko šibijo srce. Raziskave, ki bi potrjevala tezo, da nasičena maščoba povzroča obloge na žilah, v resnici ni. Obstajajo pa raziskave, ki potrjujejo ravno nasprotno, da ljudje z visoko stopnjo holesterola ne zbolijo za Alzheimerjevo boleznijo in ne trpijo za depresijo.

Srcu pomagamo tudi s kajenskim poprom, ker redči kri in tudi odpre kapilare, popravlja stene arterij in poveča cirkulacijo. Dobrodošla sta tudi česen in ingver, ki tudi zmanjšujeta vnetje. Kri redčijo omega-3 maščobne kisline, ki jih najdemo v orehih, lanenem semenu, chia semenih in ribah. Srce lahko okrepimo tudi z zelišči, kot je glog. Če je povišan ali nižji krvni tlak, ga glog uravnava, ker ojača srčno mišico. Spijemo lahko 1 liter čaja dnevno.

Na voljo imamo torej številne možnosti, da si pomagamo sami, ker je telo sposobno samoozdravitve!

*Tina Kobal,
dr. vet. med., neonaturopatinja in
članica Združenja naturopatov
Slovenije*

TI.Natura
Vipavska cesta 4f
Ajdovščina

Zlato in srebro za dijake Biotehniške šole na 65. GTZ v Portorožu

8. oktobra 2018 je v Portorožu potekal 65. Gostinsko-turistični zbor (GTZ) Slovenije z mednarodno udeležbo. V okviru dogajanja so med drugim potekala tudi tekmovanja.

Dijaki programa slaščičar z Biotehniške šole Šempeter so tekmovali v močni konkurenci sorodnih šol iz Slovenije. Pripravili so monoporcijske sladice z okusom mlečne čokolade in rožmarina s tekočo malinovo sredico, arašidovim hrustljavčkom na pistacijevem biskvitu ter torto z vaniljevo kremo z okusom limone in melise, prelito s svetlečo glazuro in dekorirano z ročno izdelano čokoladno rožo. Tekmovalci – dijaki 2. letnika – **Maruša Komljanec, Karolina Sodnik in Patrik Furlani** so pod mentorstvom **Mateje Florjančič** dosegli 1. mesto in osvojili zlato medaljo.

Dijaki programa gastronom-hotelir pa so v kategoriji srednjih šol za gostinstvo in turizem tekmovali na temo Magic Box. Pri tej kategoriji tekmovalci prejmejo 4 naključna živila, ki jih morajo poleg drugih živil vključiti v pripravo glavne jedi s prilogo in prikuho. V čarobni skrinjici so naši dijaki dobili piščančja prsa, proseno kašo, šampinjone in koruzo. Iz živil so pripravili okusen krožnik, ki je vseboval piščančjo rolado z gobami, proseno kašo s koruzo, pečene bučke z mandlji, bučkino omako, kremno kolerabo in medeno hruško. Za svoje delo so dijaki **Jure Batagelj, Maxinne Čopi in Nik Mišič** pod mentorstvom **Andrejke Pisk Rutar** osvojili srebrno priznanje.

Mateja Florjančič in Andrejka Pisk Rutar

50 let Biotehniške šole Šempeter pri Gorici

Začetki današnje Biotehniške šole, ki deluje v okviru Šolskega centra Nova Gorica, segajo v leto 1968. **18. novembra 1968** je bila namreč v Novi Gorici manjša slovesnost ob otvoritvi Kmetijske šole Gorica. Šola je svoje delovanje začela v sklopu Kmetijskega zavoda Gorica kot samostojna organizacijska enota. Programje bil dvoleten s teoretičnim

poukom v zimskih mesecih, praktični pouk pa je potekal vse leto. V 70 letih je šola izobraževala za poklice: kmetovalec, kmetovalka-gospodinja, sadjar-vinogradnik in poljedelec-živinorejec. V šolskem letu 1975/76 je začela izobraževati za poklic kmetijskega tehnika, hkrati pa je začela z odpiranjem oddelkov za izobraževanje odraslih po raznih krajih severnoprimorske regije. Z usmerjenim izobraževanjem (šol. leto 1981/82) se je šola združila z gimnazijo in zdravstveno šolo v Naravoslovni srednješolski center Nova Gorica. Dve leti kasneje je začela izobraževati tudi za poklic mesarja. V skladu s tem se je šola leta 1987 preimenovala v Srednjo poklicno in tehniško kmetijsko-živilsko šolo. S širjenjem programov je vse bolj rasla želja po novi stavbi. Konkretnější načrti so nastali leta 1996, svojo dokončno uresničitev pa so dočakali leta 2001, ko se je pouk začel v novi stavbi v Šempetru. Poleg vpisa na kmetijske programe

je ponudila vrsto programov v živilstvu (slaščičar, gastronom-hotelir, živilsko-prehranski tehnik) in naravovarstvu. V šolskem letu 2007/08 je prišlo do reorganizacije šolstva; kmetijska šola se je pridružila Tehniškemu šolskemu centru Nova Gorica in se preimenovala v Biotehniško šolo, ki še danes izobražuje na področju kmetijstva, naravovarstva, živilstva in gostinstva. Šolo, ki upravlja tudi dijaški dom in 13 ha posestva, že 9 let vodi Barbara Miklavčič Velikonja.

Letošnje jubilejno leto bo šola obeležila z več dogodki, med njimi izstopata dan odprtih vrat v **petek, 30. novembra**, ki bo tematsko obarvan s 50-letnico šole, in osrednja slovesna prireditev, ki bo predvidoma konec marca 2019 v Kulturnem domu v Novi Gorici. Na obe prireditvi vljudno vabjeni!

BTŠ

1. razred na POŠ Vrtojba in Boreljada

Letos je bila tema Boreljade "Mišterji an bot an dns". O poklicih v Vrtojbi nekoč nam je veliko poučnega povedal Niko. Pripovedoval je, kako se poklici spreminjajo, izumirajo in nastajajo novi. Njegova pripoved je bila živa in prepričljiva in je obogatila naše učne izkušnje, saj današnji način življenja ni primerljiv s tistim izpred petdesetih in več let. Otroci so radi prisluhnili, še posebej, ker so prehode od enega poklica k drugemu izpolnjevali glasbeni vložki, s katerimi sta pričarala sproščeno vzdušje Silvan Šuligoj s harmoniko in Niko Janašković s kitaro.

Po malici nas je na dvorišču čakalo presenečenje. Članici društva žena sta nam pripeljali sladoledno borelo. V nobeni trgovini ne prodajajo tako dobrega sladoleda!

Na temo Poklici nekoč in danes so učenci tudi likovno ustvarjali. Svoja dela so razstavili v Mladinskem centru Vrtojba.

Danica Brajnik in Karmen Grosar

Uvajalni mesec pri Kapljicah

V najmlajši skupini otrok v Vrtcu Zvezdica smo se v mesecu septembru osredotočili predvsem na to, da se navadimo na vrtec, saj so nekateri otroci prvič prestopili prag vrtca. Kljub začetnim solzicam pa so se otroci kmalu privadili na odsotnost staršev in pogumno zakorakali v vrtec. Tako nam je v tem času že uspelo na našem atriju zaplesati rajalno igrico Ringaraja ter prstno igrico Prve kapljice dežja, ki otrokom vedno pričara nasmeh na obraz.

Ker pa je v tem času prišla med nas že jesen, pridno zbiramo jesenske plodove in jih z radovednostjo opazujemo. Z njimi bomo pričarali jesensko vzdušje v vrtcu.

Mojca, Ana in skupina Kapljice, enota Zvezdica

Obisk gasilcev

V torek, 18. septembra, so dobili prvošolčki podružnične šole Vrtojba razburljiv obisk. Na dvorišče se je pripeljal velik gasilski avto. Radovednim otrokom sta se predstavila prostovoljna gasilca Tadej Devetak in Klemen Brisko, ki sta predstavila veliko rdeče gasilsko vozilo. Vsi so nestrpno čakali, da lahko splezajo v to vozilo. Otroci so z zanimanjem poslušali gasilca, ki je pokazal, kakšno opremo imajo gasilci, da lahko pomagajo ljudem v stiski. Seveda je bilo treba preizkusiti veliko stvari: kako težke so reševalne škarje in vodne cevi, ali se vidi skozi čelado, kako diši oprema ...

Otroci so bili navdušeni nad obiskom in se zahvaljujejo obema gasilcema, da sta jih na igriv način seznanila z delom gasilcev in s klicno številko v sili 112.

Danica Brajnik in Karmen Grosar

Osnovna šola v bolnišnici

Jesenske ustvarjalne delavnice

Le kaj prinaša jesenski čas? Ko smo vprašali otroke, ki so bili pri nas na zdravljenju, so pohiteli z odgovori. Vas zanima, kaj so povedali? Učenci ga povezujejo s pričetkom pouka, z učenjem, z veliko domačimi nalogami, pozabili niso pa niti na obilico jesenskih plodov, dežja in čudovitih jesenskih barv. Vsi skupaj, šolski in predšolski otroci, so svoja doživljanja izrazili pri ustvarjanju v delavnicah.

Razstava likovnih izdelkov učencev višjih razredov OŠ Ivana Roba v bolnišnici

V pediatrični ambulanti se vsakodnevno zvrsti veliko število malih in večjih otrok. Da bi jim bilo okolje prijetnejše in prijaznejše, sva učiteljici k sodelovanju povabili učence višjih razredov z likovno pedagoginjo Tjašo Gorjup, ki je pripravila pester izbor del. Tople barve in izbrani motivi obiskovalcem pripovedujejo svojo jesensko zgodbo.

Kamišibaj

Primož in Metka, kamišibajkarja iz šempetrskega vrtca, sta nas v tednu otroka razveselila s svojim obiskom. Otroci in vsi ostali prisotni smo v sproščenem in zabavnem vzdušju z zanimanjem spremljali simpatične prigode s pomočjo japonskega papirnatega gledališča. Z navdušenjem smo prisluhnili tudi ubranemu petju kamišibajkarja Primoža in 8-letnega dečka na zdravljenju.

Andreja Krumberger in Karmen Žigon

Obiskal nas je poni

Na oblačen jesenski dan nas je v enoti Zvezdica prijetno presenetil in razveselil obisk ponija in njegove oskrbnice. Poniju je ime Lili in je iz Konjeniškega kluba Vrtnica.

Oskrbnica ponija nam je povedala marsikaj zanimivega in poučnega o poniju in njegovi oskrbi.

Za konec smo ga lahko vsi pobožali ter obenem spoznali, da je poni zelo prijazna žival.

Kolektiv vrtca Zvezdica

Mi prijatelji spletamo verigo prijateljstva

Prijatelj je lahko kdorkoli, ki ga imamo radi. V njegovi družbi nam je prijetno. Prijatelji si povedo skrivnosti, se spodbujajo, se opravičijo, si priskočijo na pomoč, se pohvalijo, si posojajo igrače ...

O tem in še o marsičem na temo prijateljstva smo se pogovarjali tudi v oddelku pri Ježkih. Narisali smo svojega prijatelja/-ico in pripovedovali, zakaj nam je všeč, zakaj smo radi z njim/njo, kaj vse počnemo z njim/njo. Spomnili smo se tudi najbolj zabavnih doživetij, ki smo jih doživeli s prijatelji.

V verigo prijateljstva smo odtisnili tudi naše dlani in se dogovorili, da bomo pravi prijatelji in se bomo tako tudi vedli drug do drugega. Poleg tega smo narisali tudi sami sebe, si obrisali roke in noge ter se povezali v verigo prijateljstva.

Naše prijateljstvo v oddelku Ježki bomo tudi v prihodnje negovali in skupaj preživeli še veliko lepih trenutkov.

Tatjana Vogrič

Poseben dan v Vrtcu Sonček

Oktober se vsako leto začne s tednom otroka, ko v vrtcu potekajo dejavnosti in vsebine, ki jih vzgojiteljice načrtujemo za otroke.

V Vrtcu Sonček se spleta nova prijateljstva tudi preko

vsakodnevnih novih doživetij. Za pestrost dogajanja smo v večini zadolžene vzgojiteljice in naše pomočnice, vendar smo vesele vsakršne pobude in ideje s strani staršev ali otrok ...

Mesec oktober pa je hkrati tudi mesec požarne varnosti. V našem vrtcu potekajo različne aktivnosti s tega področja. Vedno se trudimo, da sledimo smernicam in priporočilom, da skrbimo za varno okolje in preventivo, v ta namen osveščanja pa so nas obiskali tudi, gasilci reševalci, policisti in enota za hitro reševanje.

V torek, 9. oktobra 2018, nam je Jerneja Ternovec omogočila, da so se otroci lahko seznanili s poklici gasilca, reševalca, policista in reševalca v enoti za hitro reševanje. Spoznali so, kaj vse delajo, se

Varno na poti v šolo

V cestnem prometu preži na otroke veliko nevarnosti, zato potrebujejo podporo in posebno pozornost odraslih. Odvisno od stopnje razvoja in starosti se otroci lahko naučijo pravil ravnanja. Da se bodo lahko vedno bolj varno vključevali v promet, sta posebna pozornost in podpora namenjeni našim prvošolčkom na POŠ Vrtojba, ki so imeli v tednu mobilnosti naravoslovni dan na temo "Varno v prometu".

Začel se je z razgovorom z učenci, kako prihajajo prišli v šolo – peš, z osebnim avtom, z avtobusom. Največ učencev pripeljejo v šolo starši z avtomobili. Učenci so povedali, kje sedijo, da imajo v avtu otroški varnostni sedež in so pripeti. Tisti učenci, ki prihajajo v šolo peš, so povedali, kdo jih je spremljal, kako so oblečeni, kaj imajo s seboj (konkretni prikaz, ogled: rumena rutka, kresnička, odsevniki ...). Učenci

so pripovedovali o svojih izkušnjah v prometu, o varnosti, vidljivosti ... V učilnico je prišel policist s pomočnico. Nadaljeval je razgovor z učenci in poudaril pomen vidnosti v prometu ter upoštevanje cestnoprometnih pravil. Pomočnica je učencem razdelila pobarvanke "Varno v prometu".

seznanili z njihovo opremo in s tem, kateri so najpogostejši vzroki za nastanek nesreč. Izvedeli so še, kje vse pomagajo, na kateri telefonski številki morajo poklicati (112, 113) in kaj povedati.

Največ navdušenja je zavladovalo, ko so otroci pred vrtcem zagledali reševalna vozila. Otrokom so predstavili opremo, ki jo imamo vedno s seboj. Nekateri otroci so pomerili njihove čelade, drugi pa z veseljem prijeli za gasilsko cev in brizgali vodo.

Prav posebno doživetje pa je bilo, ko je tulilo, vendar ne otroci, temveč sirene ...

Hvala Jerneji Ternovec, gasilcem PGD Šempeter, policijski postaji iz Nove Gorice, reševalcem iz Šempetra in enoti za hitro reševanje iz Nove Gorice za odlično predstavitev.

Tina Koc

Sledilo je delo na terenu, in sicer poučni sprehod s policistom. Vsi učenci so imeli rumene rutke, ki so jih kot prvošolci dolžni nositi. Nekateri učenci so si naredili tudi varnostne brezrokavnike. Sledila sta sprehod v okolici šole in varno prečkanje ceste. Posebna pozornost je bila namenjena prometnim znakom. Policist je učencem razložil njihov pomen.

Ob povratku v učilnico smo nadaljevali delo s pobarvanko. Učenci so si ogledali pobarvanke, ki jim jih je razdelila pomočnica policista. Knjižico so prelistali, pogovorili smo se o vsebini. Pobarvali so prvo pobarvanko.

Danica Brajnik in Karmen Grosar

Pester in zanimiv teden otroka

Letošnje dejavnosti v tednu otroka, ki je potekal od 1. do 5. oktobra 2018, so bile vezane na kvalitetno preživljanje prostega časa naših najmlajših.

Da bi temu res bilo tako, so se trudili tudi učenci 2. A in 2. B razreda iz Šempetra. Pod vodstvom razredničark so se otroci povezali in v okviru novega šolskega projekta "Moja beseda velja" izpeljali medvrstniško igro "Skriti prijatelj". Cilj naše igre je bil razveseliti drug drugega.

V ponedeljek smo ob skupnem druženju spoznali pravila igre in izžrebali skrivnega prijatelja. Ves teden smo si pozornost izkazovali z drobnimi darilci in pri tem pazili, da nas obdarovanec ne razkrije. Uživali smo v tem, ko smo pripravljali presenečenja, še bolj pa smo se razveselili drobnih malenkosti, ki smo jih dobili.

V petek smo razkrili, za koga smo cel teden skrbeli. Za doslednost pri spoštovanju dogovorjenih pravil in skrbi za prijatelja smo prejeli priznanje in vazico.

To nas bo spodbujalo, da bomo prijateljske vezi ohranili in krepili še naprej.

V tednu otroka se je na naši šoli predstavilo tudi več športnih društev. Med njimi se je v dopoldanskem času predstavilo Košarkarsko društvo Nova Gorica.

V okviru športne vzgoje so nam v ponedeljek v mali telovadnici trenerji skupaj s člani društva pripravili različne košarkarske dejavnosti. Preizkusili smo se v vodenju žoge, metu na koš ter premagovanju ovir. Bilo je zabavno in sproščeno. Dejavnost smo zaključili s pravo tekmo, kjer smo bili vsi zmagovalci.

V torek smo nadaljevali z nadgradnjo dejavnosti projekta "Moja beseda velja". Obiskali smo šolsko knjižnico in rade volje prisluhnili knjižničarki, ki nam je prebiral bonton za otroke. Osvežili smo pravila lepega vedenja v šoli, na cesti ... ter se naučili še kaj novega.

V četrtek smo gostili Konjeniški klub iz Nove Gorice. Učenci so si od blizu ogledali konja, spoznali, kako skrbimo in negujemo to žival ter na kaj moramo biti še posebej pozorni pri ježi.

Prosti čas so drugošolci res kvalitetno izrabili. Med glavnimi odmori so se po malici odpravili na šolski stadion, kjer so se lahko vključevali v raznorazne športne dejavnosti, kot so: mali nogomet, košarka, lokostrelstvo, pikado, igre z loparji, rolkanje, ples ter igra "Kamen, škarje, list".

To pestro dogajanje smo drugošolci sklenili v petek s skupno prosto igro na šolski zelenici. Teden je prehitro minil. Lepo nam je bilo.

Alenka Vodopivec in Sonja Mozetič

Prireditve ob 50-letnici izvedbe pesmi Vstajenje Primorske in 100-letnici konca 1. svetovne vojne

Foto: Leo Calanija

Letošnjo jesen mineva 50 let od prve izvedbe pesmi Vstajenje Primorske oziroma Vstala Primorska, kot ji navadno rečemo. Pesem je leta 1944 napisal Lev Svetek – Zorin, priredil in uglasbil pa jo je Rado Simoniti leta 1968. Pesem je tako že 50 let usidrana v naših srcih, takšen je bil tudi naslov prireditve na OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici, ki je bila 18. oktobra 2018, in sicer Pesem je del moje biti; Vstala Primorska, prepevamo jo že petdeset let.

Na prireditvi so bili prisotni tudi trije izmed štirih še živelih članov Goriškega okteta, ki so leta 1968 prvič izvedli Vstalo Primorsko: Zvonko Koron, Danilo Skomina in Albin Kogoj. Uvodoma so zbrane goste nagovorili ravnatelj OŠ Ivana Roba Primož Hvala Kamenšček, župan Občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk ter slavnostni govornik prireditve predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Nato smo bili poslušalci prepuščeni glasbi. Nastopili so Slovenski oktet Ljubljana, Trobilna zasedba Slovenske policije, MePZ Jože Srebrnič Deskle, MPZ Mirko Filej Gorica in MPZ Štmaver, Glasovi Goriške, Dekliški pevski

zbor Pueri Cantores iz Tolmina, mezzosopranistka Lara Budal – Rebula, Tabor mladih pevcev Primorske in združeni moški zbori. Sklepni del prireditve pa je bila seveda pesem Vstala Primorska, ki smo jo zapeli vsi prisotni.

Na prireditvi so nastopili tudi člani Društva 1313 iz Bovca, oblečeni v vojake prve svetovne vojne. Letošnjo jesen namreč mineva tudi 100 let od konca prve svetovne vojne. Ta se je zaključila 11. novembra 1918, ko je Nemčija kot zadnja država izmed centralnih sil podpisala kapitulacijo. V ta namen smo na OŠ Šempeter pri Gorici postavili razstavo v treh avlah: v pritličju so bile razstavljene fotografije prve svetovne vojne, tudi takšne, ki javno še niso bile pokazane (na primer pust v času vojne – otroci, oblečeni v vojaške uniforme; ženske v uniformah). Fotografije žensk in otrok je prispeval Srečko Rože iz vojaškega muzeja Tabor Lokev, fotografije Šempetra in okolice med vojno pa Društvo soška fronta 1915–1917 ter družina Podbersič. V avli v prvem nadstropju so bili razstavljeni eksponati s soške fronte: Društvo soška fronta 1915–1917 je

razstavilo opremo italijanskega in avstro-ogrskega vojaka ter druge predmete, ki so jih vojaki imeli pri sebi, in časopise iz tistega časa, iz vojaškega muzeja Tabor Lokev pa so prispevali čudovite izdelke, ki so jih vojaki izdelali iz materialov, ki so jih našli v svoji okolici. V avli v drugem nadstropju pa smo z zemljevidi prikazali primorsko zgodovino od konca prve svetovne vojne, ko je Primorska pripadla Italiji, do druge svetovne vojne, ko je bila nazaj združena s preostalo Slovenijo, pa preko osamosvojitvene vojne do današnjih dni, ko živimo Primorci in Italijani en ob drugem. Na ta način smo povezali oba dogodka – pesem Vstajenje Primorske in prvo svetovno vojno.

Na šoli smo na dan prireditve organizirali različne delavnice in predavanja za učence od 7. do 9. razreda na temo prve svetovne vojne in državljske vzgoje. Prvi svetovni vojni smo namenili tudi športne dneve letošnje jeseni, saj smo z vsemi razredi obiskali kakšen kraj, kjer so ohranjeni spomini na soško fronto.

Prireditve in razstava nam služita kot opomin na nesmiselne vojne in trpljenje, ki ga povzročajo, pa tudi na povezovanje in medsebojno pomoč ljudi, ki se v stiski in trpljenju toliko bolj povežejo. Naj nam bo v opomin, da lahko živimo v slogi in miru brez vojn.

Monika Fajdiga

Praznovanje 30. obletnice delovanja Župnijskega mešanega pevskega zbora Šempeter

Letos, ko naš **Župnijski mešani pevski zbor Šempeter** obeležuje 30. obletnico svojega nepretrganega in plodnega delovanja, so se mi utrnile te misli o nas:

Smo kot mavrica – združujemo različnost.

Smo kot veter – kujemo nove ideje.

Smo kot sonce – s pesmijo grejemo srca ljudi.

Smo kot marmor – uspešno kljubujemo viharjem že 30 let.

Vse to in še več smo pevke in pevci, ki prepevamo v šempetrskem zboru. Ko govorim o zboru, pomislim na tedenske vaje, skupne izlete, praznovanja rojstnih dni, piknike, gostovanja v tujini, festivale, na prve ljubezni, na sramežljive začetke, na vztrajnost pri včasih dolgočasnih vajah in na željo po novih znanjih. Imeli smo vzpone, okusili uspehe, pa tudi razočaranja in pomanjkanja motivacije. Vse to spada k vsaki živi skupnosti. A v vseh teh letih nas je najbolj zaznamovala ljubezen do glasbe, ki nas povezuje in greje že 30 let. Preprosto nam daje krila in energijo. Gotovo je, da se brez glasbe ne bi oblikovali v osebnosti, kakršne smo.

Župnijski mešani pevski zbor Šempeter je bil ustanovljen 12. februarja 1988 in kmalu je mlad pevski sestav postal del župnijskega življenja kot župnijski pevski zbor. Zbor v glavnem prepeva pesmi iz domače in tuje cerkvene zakladnice, rad prepeva pa tudi umetne in

narodne pesmi. Od svojega nastanka do danes je pevski sestav poleg rednega petja pri bogoslužju ob nedeljah in praznikih izvedel še vrsto samostojnih koncertov v domači občini ter sodeloval na mnogih pevske revijah in festivalih, se med drugim preizkusil na tekmovalnem parketu ter se predstavil tudi izven meja Slovenije, npr. v Italiji, v Španiji, na Hrvaškem, v Avstriji in v Švici.

Zbor, ki so ga tekom let vodili zborovodje Bogdan Breclj, Tjaša Rotar, Ingrid Kragelj, danes pa Matjaž Černic, je tekom let sodeloval z več organisti. Nekateri so bili stalni, drugi pa so orglali le občasno. Kar lep čas je bila naša organistka Ingrid Kragelj. Pohvalimo pa se lahko tudi z rednim sodelovanjem s pokojnim organistom **prof. Hubertom Bergantom** (1934–1999), uglednim slovenskim organistom in enim najvidnejših umetnikov na orglah v svetu. Z njim smo pripravili kar nekaj odmevnih koncertnih večerov. Od leta 1996 je zbor sodeloval tudi z **Godalnim orkestrom glasbenega društva Nova** iz Nove Gorice pod taktirko **Jurija Križniča**, z **Goriškim pihalnim orkestrom** pod vodstvom **Sandija Ceja** ter s **Projektnim orkestrom KUD Šempeter**, ki ga vodi **Matjaž Černic**. V letu 2008, ob 20. obletnici delovanja, je zbor na slavnostni seji občinskega sveta 19. junija 2008 prejel zlato priznanje Občine Šempeter-Vrtojba.

Letos torej ponosno zremo na prehojeno pot. Trideset let petja. V ta namen smo 29. septembra 2018 v župnijski cerkvi v Šempetru priredili jubilejni koncert, ki smo ga sooblikovali s **Projektnim orkestrom KUD Šempeter**. Pod taktirko **Matjaža Černica** je orkester številno občinstvo razveselil z izvedbo Straussove skladbe **Na lepi modri Donavi**, skupaj pa smo nastopajoči med drugim izvedli znano **O, Fortuna** iz **Carmine Burane** Carla Orffa, Mozartov Ave Verum, mašo Misso Loretto skladatelja Vojtěch Řihovskýa, zaključili pa z znamenito Händlovo **Allelujo** iz **oratorija Mesija**. Veseli smo, da so se nam pri izvedbi koncertnega programa pridružili tudi nekateri nekdanji pevci. Zahvala gre tudi mladim orkestrašem, saj je bilo z njimi koncertno dogajanje pestrejše in zanimivejše.

Čestitke vsem sedanjim in nekdanjim pevkam in pevcem ob 30. jubileju delovanja! Upam, da bomo pri petju vztrajali in v prihodnosti obležili še kakšen višji jubilej. Kdor rad poje, vabljen, da se nam pridruži.

Jerica Turk,
Kulturno umetniško društvo Šempeter

Izšla je nova pesniška zbirka Mirana Zorna z naslovom *V odsotnosti sanj*

Dobrih pet let je minilo od izdaje zadnje knjige primorskega pesnika Mirana Zorna iz Šempetra z naslovom *Pod sencami neba*. Od takrat pa vse do prvih pomladnih dni 2018 je počasi, a vztrajno nastajala nova zbirka poezij, ki nosi naslov *V odsotnosti sanj*.

Vprašamo ga, o čem je v knjigi pisal in kaj vse knjiga vsebuje. Pove, da prvi del te zbirke sestavljajo nove poezije, nastale med letoma 2016 in 2017. Njegovo pesnjenje navdihuje predvsem ljubezenska motivika, hkrati pa so prisotni tudi sociološki, socialni, psihološki motivi ter motivi iz narave in okolja bivanja. Najdemo pa tudi iskanje odgovorov na življenjska vprašanja, nastajajoče dvome in razočaranja, notranje strahove ... Vse to nam pesnik predstavi skozi odkrito intimno osebnoizpovedno vsebino, ki presega okvire izkustvene retorike. On sam temu pravi *emocionalna lirika*. Pogloblja se tudi v eksistencialna vprašanja, ki zadevajo človeka samega, razkriva svoja razmišljanja o smislu življenja in ljubezni, o lepoti stvarstva, o odnosu med ljudmi ter o odnosu do narave in do planeta Zemlja, v katerih išče zaveznike na tej pesniški poti.

Na vprašanje, kaj ga je privedlo do pisanja poezije in kako se je to sploh začelo, Zorn odgovarja, da poezijo

nosiš v sebi, še preden izveš, da je to poezija, preden spoznaš, kako duša svobodno pleše po njej. V njej srečaš prijateljico, ki te razume, ki sprejema tvoj molk in te posluša. V poeziji se ti duša umiri, ko zazna jezik, ki je njej domač. Poezija lahko ozdravi ljudi tako, da jim zdravi duše, tudi kadar brska po motnih meandrih človekove notranjosti.

Poezija je stalna potreba po lepem in je orodje, ki pomaga poiskati lepo tudi znotraj naše nepopolnosti. Nastane iz želje in potrebe po harmoniji z vsem, kar nas obdaja.

Ko ga vprašamo, zakaj tak naslov, nam odgovori, da to najbolje pove sam incipit (uvod) v knjigo, in sicer:

“Na svoj minuli čas gledam z romantičnim zanosom do preživetega. Bil je čas velikih idealov in edinstvenih sanj, ki so oblikovale svet in ljudi. Danes tega ni več. Človeštvo si ne upa ali ne zmore več sanjati. Četudi bodo potrebna stoletja, upori in revolucije, se bo hrepenenje po boljšem svetu spet vrnilo. Potrebo po sanjah in željo po njihovi uresničitvi ljudje od vekomaj nosijo v sebi.”

V drugi polovici knjige se je Zorn preizkusil s prevajanjem W. E. Henleyja iz angleškega jezika, Pedra Salinasa iz španskega in Alde Merini iz italijanskega jezika.

Tu Zorn pove, da se je odločil za prevajanje, ker pri nas zelo slabo poznamo določene pesnike iz bližnje preteklosti, ki pa si zaslužijo biti brani. Za te avtorje skoraj ne najdeš prevoda v slovenskem jeziku, zato je njihove misli in besede Zorn želel prilžiti našim ljudem.

W. E. Henley (1849–1903) je bil britanski poet, novinar, pisec in založnik, ki je pri 12 letih zbolel za tuberkulozo. Zaradi tako hude bolezni so mu bili prisiljeni amputirati levo nogo, da je sploh preživel. Njegov prijatelj Robert Louis Stevenson je na podlagi osebnosti Henleya izdelal lik pirata Long Johna Silverja, in sicer v delu *Otok zakladov*. V letu 1875, ko se je zdravil v bolnišnici, je napisal svojo najbolj znano poezijo *Invictus*.

Poezija je služila Nelsonu Mandeli za lajšanje trpljenja skozi leta njegovega zapornišтва v času apartheida v Južnoafriški republiki. Citirana je tudi v filmu *Invictus* iz leta 2009 v režiji Clint Eastwooda.

Pedro Salinas (1881–1951) je bil španski pesnik in pisatelj. Bil je član skupine umetnikov, imenovane Generacija '27. Med pesniki, ki so podpirali to nadrealistično smer, so bili Jorge Guillen, Rafael Alberti, Federico Garcia Lorca in Gerardo Diego. Na to generacijo je imel precejšen vpliv tudi pesnik Juan Ramon Jimenez, kasnejši Nobelov nagrajenec. Salinas je v primerjavi z ostalimi izstopal zaradi svoje sposobnosti prenesti čustva v verze na edinstven in originalen način, zato ga skupaj z neverjetno intenziteto napisanega še danes uvrščajo med najbolj priznane ljubezenske pesnike. Zbirka *La voz a ti debida* je ena najlepših, najbolj dodelanih in popularnih pesniških zbirk v ciklusu evropske literarne ustvarjalnosti 20. stoletja.

Alda Merini (1931–2009) je bila italijanska pesnica. V svojem življenju je okusila tako ekonomske težave kot tudi hudo bolezen psihičnega značaja (bipolarna motnja), zato je bila večkrat internirana v umobolnico. V njeni domovini jo uvrščajo med največje pesnice 20. stoletja. Med osebami, ki so ji še posebno stale ob strani, lahko omenimo pesnika Salvatorja Quasimoda ter pesnika in pisatelja Eugenia Montaleja. Njena izjemna notranja moč ji je skupaj z ustvarjalnostjo omogočila, da je bolezen preživela. Uspelo ji je pretvoriti bolečo izkušnjo umobolnice v njeno kreativno energijo. Njena poezija je spontana, nedolžna, instinktivna in to se spozna ob njenem prikazovanju človeške duše in tistega neizpovedljivega, ki je del nas.

V nadaljevanju nam pesnik pove, da njegovo ustvarjanje lahko najbolje predstavijo poezije same, zato nas povabi, da si jih nekaj preberemo na www.miranzorn.com.

Lara Soban

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba

Abonma otroških gledaliških predstav in abonma komedij

Tudi letos bomo v Zavodu KŠTM organizirali abonma otroških gledaliških predstav ali Miškino gledališče. V sezoni 2018/2019 bo za naše najmlajše organiziranih 5 predstav, ki bodo potekale 16. 12. 2018, 26. 1. 2019, 16. 2. 2019, 16. 3. 2019 in 13. 4. 2019. Vse predstave otroškega abonmaja bodo začele ob 16. uri v dvorani Mladinskega centra Vrtojba.

Na odru bomo tako videli predstavo DragoNuša v izvedbi Društva kot v pravljici, ki ji bo sledil muzikal Peter Pan. Obiskala nas bo tudi Indijančica Oranžni Žarek s svojo pesmijo prijateljstva. Društvo Miškino gledališče pa nam bo odigralo predstavo Kako je zebra posodila svoje črte. Sledila bo še glasbena predstava Kontjnrčki, kjer bodo naši najmlajši lahko dodobra uživali v različnih glasbenih zvrsteh.

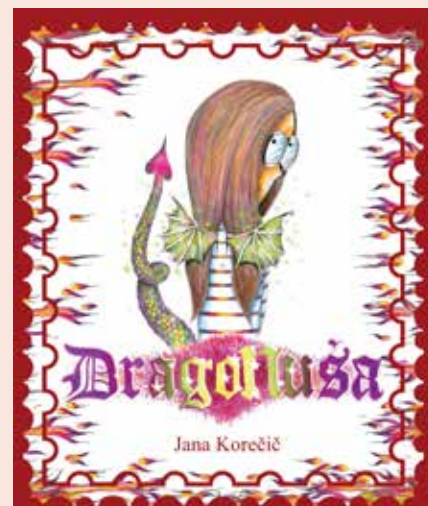
Abonma komedij pa bo letos obsegal štiri predstave, ki bodo potekale 9. 12. 2018, 27. 1. 2019, 17. 2. 2019 in 17. 3. 2019. Za dobro bero smeha bo letos prvi poskrbel Boris Kobal s svojo komedijo PISMO ROSNO! Vsega je kriv poštar ... Sledila bo predstava v izvedbi KUD Šempeter Hotel ali punčka iz omare, ki jo je režiral Gojmir Lešnjak Gojc. P. D. Štandrež nam bo odigral komedijo Bosa v parku, ki ji bo sledila komedija Kaj je videl batler, ki jo bo odigralo Kulturno društvo iz Grgarja. Vse predstave abonmaja komedij bodo začele ob 17. uri v prostorih Mladinskega centra Vrtojba, kjer bo smeh zagotovljen.

Cena otroškega abonmaja bo letos 20 EUR, posamezne predstave pa 6 EUR. Abonma komedij pa bo letos znašal 25 EUR z možnostjo nakupa posamezne predstave po ceni 8 EUR.

Število abonmajev je omejeno.

Prisrčno vabljeni!

Črt Petrovič

četrtek, **18. oktober** 2018, ob 18.00
Koncertna dvorana Glasbene šole Nova Gorica
KONCERT UČITELJEV
v sklopu festivala Krogovi dravi

torek, **20. november** 2018, ob 18.00
Koncertna dvorana Glasbene šole Nova Gorica
ANŽE VRABEC | **JANI ŠEPETAVEC** | **MATJAŽ SKAZA**
klavijature | saksofon | bobni

petek, **18. januar** 2019, ob 18.00
Coroninijev dvorec, Šempeter pri Gorici
MOJCA BATIČ | **TEA PLESNIČAR** | **ANA SOUZA LEBAN**
violina | harfa | oboa

petek, **1. februar** 2019, ob 18.00
Coroninijev dvorec, Šempeter pri Gorici
MOJCA GAL | **BOR ZULJAN**
violina | lutnja

petek, **8. marec** 2019, ob 18.00
Koncertna dvorana Glasbene šole Nova Gorica
KOMORNI ORKESTER NOVA

četrtek, **4. april** 2019, ob 18.00
Koncertna dvorana Glasbene šole Nova Gorica
DAVID ČADEŽ | **POLONA KANTE PAVLIN**
tenor | sopran

ZVOKI MLADOSTI
Posebna edicija koncertnega cikla ob 70-letnici Glasbene šole Nova Gorica v sodelovanju z nekdanjimi učenci in učitelji

70
GLASBENA ŠOLA NOVA GORICA
Glasbena šola Nova Gorica
Centarjeva ulica 8, 5000 Nova Gorica
www.gang.si | upr@vbgang.si | FB: gangnovgorice

Nina Lojk in njeno pasje kraljestvo

O Nini bi prijatelji rekli, da je nekakšna gonilna sila, ženska, ki vedno vse zmore in ji ni nič odveč. Njeni poslanstvi sta njena družina in njeni psi in kljub temu, da je zelo mlada, točno ve, kaj hoče, in vedno stremi k temu.

Ko sem jo pa sama spoznala, sem ugotovila, da je izredno prijetna in nežna oseba z velikim srcem in krasna sogovornica. Nino sem pozvala, da z menoj in z vami deli njeno strast in ljubezen do živali, saj je vzrediteljica psov, natančneje šetlandskih ovčarjev. Šetlandski ovčar izvira iz Šetlandskih otokov na Škotskem in gre za pasmo, ki je nastala s križanjem škotskega ovčarja, King Charles španjela, pomeranca, islandskega ovčarja in mejnega ovčarja. Najlažje si boste predstavljali, če vam rečem "mali Lassie". Gre za visoko inteligentnega, prijaznega, živahnega, nežnega, zvestega in učljivega psička, ki si izredno želi ugajati lastniku. Večina šeltijev je odlična za sobivanje v družinah, saj se dobro razume z otroci in z drugimi živalmi. Pravijo pa, da je šelti tudi izjemen terapevt in zelo čuten do človeka.

Nina je seveda na najino srečanje pripeljala njihovo najmlajšo psičko, le nekaj tednov staro Cali, v katero sem se zaljubila na prvi pogled in name je res delovala terapevtsko.

No, pa spoznajmo Nino in njeno malo pasje kraljestvo.

Začniva od začetka, Nina, od kdaj ljubezen do psov? Si na splošno ljubiteljica živali ali si se na kakšen poseben način zaljubila v šetlandskega ovčarja?

Že od malih nog obožujem živali in vedno smo doma imeli psa in mačko. Priznati moram, da sem na šetlandskega ovčarja naletela čisto po naključju, ko sem leta 2013 iskala psička, primerneza za našo družino. Takrat je k nam prišla naša prva psička Cortny.

Kako si se odločila prav za to pasmo?

Vedela sem, da obstaja pes, ki je videti kot "mali Lassie", vendar nisem poznala pasme. Po nasvetu prijateljice pa sem vedela, da je to pravi pes za našo družino.

Si takoj vedela, da ne boš imela samo enega kužka?

Ne, pa čeprav sem že od malih nog sanjala, da bom imela več psov in mladičke, se mi takrat niti sanjalo ni, da se bodo stvari tako razvijale. (smeh)

Kako si se odločila postati vzrediteljica psov?

Ko sem ugotovila, kako izjemna pasma je, se je vse začelo. Kot rečeno, sem Cortny dobila leta 2013 in prihaja s Češke, saj takrat pri nas ni

bilo veliko šeltijev, še manj pa legel. Ker mi je psička hitro ukradla srce, smo se par mesecev kasneje odločili za nakup še enega šeltija, Jacka. Takrat sem začela tudi razmišljati o sami vzreji in leta 2015 je k nam iz Rima prišla še Ira. 24. maja 2016 smo imeli prvo leglo z našo Cortny, 14. maja 2017 drugo leglo z Iro, kjer smo obdržali samičko Star. Poleti 2017 smo iz Nemčije dobili samčka Stuarda in 4. julija 2018, ko smo imeli tretje leglo, smo obdržali še našo najmlajšo Cali.

Iz zadnjega legla si se odločila obdržati šesto psičko, misliš, da boš obdržala še kakšnega kužka?

Tokrat nisem imela namena obdržati psička, ampak me je Cali nekaj dni po rojstvu nadvse očarala in odločitev je padla. Nikoli ne reci nikoli, ampak trenutno ne razmišljam o tem, da bi imeli nove člane.

Kakšna so pravila paritev za vzrejo?

Najprej je treba pridobiti vzrejno dovoljenje, skrbno je treba izbrati samca in pariti, ko je čas za to. Psička ima lahko največ eno leglo na leto in neke do največ štiri legla v življenju.

Ko imaš mladičke, so že vsi rezervirani ali ne gre to tako hitro?

Povpraševanja je veliko, ampak dokler se mladički ne skotijo, nikoli

ne rečem nič in vedno dopuščam možnost novim morebitnim lastnikom.

Se kužka prodaja vsakemu, ki te pokliče, ali imaš selekcijo?

Ne. Po pogovoru in obisku se odločim, ali je oseba primerna za moje pse ali ne.

Ostanete z gospodarji mladičkov v kontaktu? Se srečujete?

Seveda, vedno mi je v veselje slišati in celo videti, kako mladički odrasčajo in napredujejo.

Za koga so primerni šetlandski ovčarji?

Šeltiji niso zahtevni in imajo radi družbo, zato niso primerni za pesjak, ampak za sobivanje z družino.

Ker je vaša družina velika, imaš tri otroke, dve mucu in 6 kužkov, bi lahko rekli, da so vaši mladički navajeni tako otrok kot drugih živali, kar je velik plus za nove gospodarje ...

Vsekakor, naši psi so navajeni tako otrok kot drugih hišnih ljubljencev. Šeltiji pa so predvsem super družinski psi.

Kako poteka tvoj vsakdan? Mislim, da ti ni dolgčas?

Zjutraj najprej poskrbim za pse, ki spijo v hiši – spustim jih ven in jih nahranim. Poskrbim za otroke, grem v službo, po službi pa hranjenje, dnevna nega, igranje in učenje. Lahko bi na dolgo opisovala moje dneve, ampak potem lahko o tem napiševa cel roman. (smeh)

Ti otroci pomagajo z živalmi?

Seveda. Poleg tega, da se veliko igrajo, jih tudi hranijo, češejo, crkljajo in lepo skrbijo zanje.

V čem vidiš plus življenja otrok z živalmi?

Meni je to nekaj najlepšega. Otroci se tako ogromno naučijo: skrb, spoštovanje, ljubezen in red. Mislim, da bi morali imeti vsi otroci možnost življenja z živalicami.

Kako je partner sprejel to tvojo ljubezen do psov? Kako si delita naloge?

Misli, da brez partnerja o vzreji sploh ne bi razmišljala, pa tudi 6 psov ne bi imela. On je zame res velika podpora in vedno mi pomaga, če karkoli potrebujem.

Glede na to, da pse sama šolaš, si tvojim bodočim kupcem pripravljena narediti tudi mini šolo vzgoje psov?

Absolutno. Novim lastnikom psov sem vedno na voljo in rada pomagam z vsemi močmi.

Ker imajo šeltiji kar dolgo dlako, je z njo veliko dela in nege?

Ne glede na to, da imajo dolgo dlako, ni veliko dela z njo. Češem jih enkrat tedensko.

Koliko aktivnosti potrebuje šelti?

Šelti je pes, ki je noter lahko zelo umirjen, zunaj pa zelo rad teka. Je tako hišni kot aktivni pes.

Kako bi ga opisala s tremi besedami?

Prijazen, lep in pameten.

Je šelti gurmanski pes in kakšno je tvoj mnenje o hrani za pse? Za kakšno hrano naj se odločijo lastniki psov?

Šeltiji so veliki gurmani in če bi lahko, bi pojedli ogromno. Svoje pse hranim izključno z visoko kvalitetno hrano in cenovno tukaj ne govorimo o tako nedosegljivih cenah, govorimo pa seveda o zdravju in zdravi prehrani za pse, kar je zelo pomembno.

So šeltiji podvrženi kakšni bolezni?

Načeloma so zelo zdrava pasma.

Kaj bi svetovala nekomu, ki si želi psa in ne ve, kaj bi? Kako naj se loti, kje naj išče informacije in kaj mu priporočaš?

Vedno poiskati psa, ki ustreza vašemu načinu življenja, ne glejte samo na izgled psa.

Kdaj lahko pričakujemo novo leglo?

Mislim, da bo leglo že čez nekaj mesecev, načrtujem ga enkrat pozimi.

Kam se lahko obrnejo ljubitelji šetlandskega ovčarja, kje te lahko dobijo za več informacij, mogoče za nakup?

Obiščejo lahko mojo spletno stran www.blueriverbadshelties.si, kjer so na voljo vse informacije in vsi kontakti. Dosegljiva sem pa tudi na 070 855 829.

Lara Soban

Z motorji po drugačnih cestah

Cesta na hrib Scannupia je bila tako strma, da je ni bilo mogoče niti asfaltirati. Bila je betonirana. Vzpon, ki bi spravil v težave marsikatero vozilo, je na odsekih dosegel tudi preko 40 % naklona, v povprečju skoraj dvajset. Celo pot sem upal, da kdo ne pride nasproti, saj je poleg vsega bila še preozka, da bi se lahko dve vozili srečali, pa čeprav je bilo eno od teh motor. Speljevanje v tak hrib ali celo obračanje bi vsem šoferjem pognalo solze obupa v oči. Na poti navzdol je bilo potrebno motor za nekaj minut ustaviti, saj so se zavore pregrele in niso več optimalno delovale. Sem že omenil, da je ta cesta bila samo za lastnike parcel in mi načeloma ne bi niti smeli nanjo?

In to je bil šele prvi dan.

Po tem, ko sem z motorjem prevozil že vse relevantne asfaltirane prelaze v Italiji, Avstriji, Švici in delu Francije, se je pojavila želja po novem. Na spletu se mi je kar sama ponudila spletna stran www.dangerousroads.org (naj opozorim na pomirjujoč naslov domene), dobro organizirana kolekcija manj varovanih, neasfaltiranih in (konvencionalnim turistom) nepriporočljivih poti. Iz predala sem vzel zemljevid Avstrije z okolico ter nanj lepil nalepke z označbami bližnjih cest (v rangi 500 km), ki bi jih bilo vredno preveriti v živo. Tiste, ki so bile namenjene izključno kolesarjem, zaradi širine, ohranjenosti ceste

San Boldo – prvi prelaz na poti

ali okoljevarstvenih omejitev, sem moral izpustiti. Ko so bile vse točke zbrane, sem jih še smiselno povezal in razdelil na ture, ki niso presegale 350 km, saj se po hribovskih lokalnih cestah ne premikaš kaj preveč hitro. Tako sva bila z Robertom vsak na svojem motorju med 10 in 11 ur dnevno. Spanje? Zaradi cenovne ugodnosti je bila preferenca na kampih, z upoštevanjem rezerve v primeru slabega vremena.

Ko je bila Scannupia za nami, smo se odpravili v hostel v Roveretu s pokrito kolesarnico, kamor sva lahko spravila motorja. Še dobro, saj je ponoči deževalo. Rovereto je izredno lepo mesto s prijetno atmosfero. Zvečer je na trgu simfonični orkester igral simpatično-kičasto filmsko glasbo, ki je zadovoljevala množico. Mene ni, zato sem šel spat.

Drugi dan ...

... naju je peljal po zahodni strani Gardskega jezera na "kanjonsko cesto" (Strada della Forra). Opevana kot ena najlepših cest na svetu me je silno razočarala. Če odštejemo

nerazumno gnečo in izredno počasen promet okoli Gardskega jezera, je cesta bila sicer na svoj način zanimiva, predvsem zaradi razgleda na jezero, tako neznansko lepa pa spet ne. Ker se nisem več hotel vrniti na prenatrpano cesto, ki obkroža jezero, sva do njegovega južnega ekstrema pripeljala po alternativni poti.

Preko vasi Anfo sva se povzpela na smučišče Maniva, od koder je dostop do prelaza Svetega križa, katerega dobršen del predstavlja ozka in slabo vzdrževana makadamska cesta brez ograje, ki bi lahko popotnike obvarovala pred morebitnim padcem po strmih pobočjih. To je tudi povod, da ni preveč prometna. Primerna je tudi za avtomobile z dovolj visokim podvozjem ter šoferje, katerih počasna vožnja po makadamu ne moti. Poplačan si z neverjetnim razgledom, ki popolnoma zasenči predhodno opevano kanjonsko cesto.

Pred postavljanjem šotora v Sondalu nas je čakal še 2621 m visok prelep prelaz Gavia. Čeprav je cesta asfaltirana, se njeni projektanti niso

Na vrhu prelaza Timmelsjoch (Passo Rombo)

kaj preveč ubadali z varnostjo, saj pred padcem v globino varujejo samo občasno postavljeni obcestni kamni. Cesta je normalno prevozna tudi za avtomobile, na poti pa lahko srečaš starejšega pastirja, ki ob bližnjih travnikih zbira svoje ovce in zna povedati, da je bil v Ajdovščini.

Tretji dan

Avstrija – dežela, kjer je omejitev po lokalnih cestah 100 km/h (+) in kjer moraš večino zanimivih poti in prelazov plačati (–).

Prva postojanka je bil ledenik Kaunertal, kamor cesta do tamkajšnjega smučišča pripelje na 2750 m. Pri teh višinah se že čuti slabši "performans" motorja, pa tudi naših pljuč. Za dodatnih 30 EUR vas lahko z žičnico popeljejo na 3100 m, vendar so nam obiskovalci to odsvetovali, češ da tamkajšnji razgled ne upraviči investicije. Na poti je 5,5 km dolgo akumulacijsko jezero, kjer je neposreden dostop do vode samo po slabši makadamski cesti, kar naju, jasno, ni ustavilo.

Naslednji je bil na vrsti ledenik Ötztal. Ura je bila skoraj 18.00 in dostop do ledenika je bil zaprt. No, vsaj štiri od petih zapornic so bile zaprte, displej nad njimi pa naju je vabil, naj se oglasiva raje jutri. Takoj za nami so se pojavili še štirje Italijani na BMW-jih. Nekaj časa smo se vsi med seboj gledali, nato pa pogledali še zapornice. Eden izmed njih je skomignil z rameni in šel naprej proti ledeniku. Midva pa za njimi. Vsaj ne bomo edini v težavah, če se kje pojavi kakšen paznik. Ta ledenik je predvsem znan po tem, da naj bi na svojih 2798 m to bila najvišja asfaltirana pot v Evropski uniji, čeprav sta v španski Sierra Nevada še dve višji. Razen višine (in

pozimi smučišča) na tem ledeniku ni kaj več zanimivega, saj zaradi svoje postavitve nima omembe vrednih razgledov.

V spodnjem mestecu Sölden nas je pred kampom čakal napis "Vse zasedeno!". Noter se baje ni dalo več stlačiti niti dveh motorjev in majhnega šotora. Plan B: klicati vse ostale hotele, katerih številke sem imel pri sebi, tako da sva za relativno razumno ceno dobila sobo na obrobju naselja.

Četrty dan

Timmelsjoch (Passo Rombo) je 2500 m visok prelaz, ki povezuje Avstrijo z Italijo. Je zelo lepo urejen in primeren za vsa vozila in povprečne šoferje. Sam sem tukaj že bil pred šestimi leti, vendar sta me takrat presenetila snežna nevihta in megla – avgusta. Tokrat je bilo vreme jasno s spektakularnim pogledom na okoliške hribe in obe dolini, avstrijsko in italijansko. Na vrhu je mali muzej o tem, kako so prelaz gradili, pa tudi muzej starodobnih motorjev. Zelo priporočam obisk, vendar pazite, ob kakšnem vremenu se povzpnete nanj.

In nato smo iskali Grosser Oscheniksee. Ker pot do tja ni bila preveč očitna, smo povprašali več domorodcev, nakar nam je nekdo povedal, da tja ne moremo, saj je zasebna lastnina. Vseeno smo šli. In zgrešili. Ob vstopni postaji žičnice za ledenik Mölltaler nas je pričakala zaprta zapornica. Že ko sem dvignil roke, se je Robert zrinil poleg zapornice ter jo s pomočjo fotocelice na drugi strani odprl. Tako sem imel izgovor, da je bila zapornica odprta. Kar sva takrat mislila, da je bilo jezero Grosser Oscheniksee, se je kasneje izkazalo,

da je samo tri četrtilometra malo akumulacijsko jezerce. Nad njim sem opazil cesto, ki se je na zahodu strmo dvigala. Kljub zadržkom, da sva nepovabljeni "pasla firbce", sem pristal na to, da sva šla naprej do vrha smučišča, kjer se je cesta ustavila ob 3 km dolgem, še enem, akumulacijskem jezeru (v bližnjem okolišu jih je namreč okoli 15). Cesta je delovala zapuščeno in bilo je očitno, da je samo za tehnične namene smučišča, vendar vseeno zadovoljivo varovana. Ker sva bila tam skoraj edina človeka, se je ob cesti opazilo nekaj divjadi – dve lisici in svizca. Pokrajina in razgled sta bila vredna potencialnih težav.

Peti dan

Ravascletto nam je poznan po smučišču, ki se iz vasi dvigne na hrib Zoncolan. Čeprav smo že vsi smučarji bili tam, nam je manj poznana pot na sosednjem hribu – Monte Crostis (Strada delle Vette). Vhod na to 30 km dolgo krožno cesto, ki zajema tri pobočja, je tako skrita, da sem moral povprašati vaščane, kje sploh je. Zanimivo, da je prehod, ki je nam najbližje, bil tudi najlepši – glede pokrajine, razgleda in razgibanosti ceste. Ta je sicer bila delno neasfaltirana, v slabem stanju, izredno ozka in nevarovana. Nepriporočljiva paničnim in neveščim voznikom.

Vse ceste, ki smo jih prevozili, so bile za razsodne in umirjene voznike dovolj varne, čeprav je bila marsikatera nevarovana in je bil prepad na dosegu koraka. Določenih ne bi svetoval voznikom motornih vozil, ne glede na izkušnje, vsako bi pa toplo priporočal gorskim kolesarjem in pohodnikom.

Blaž Erzetič

Robert na, ne preveč široki, cesti Strada delle Vette

Počitek ob akumulacijskem jezeru pod Kaunertalom

3. Bala Vrtejbe pripada Gornji Vrtojbi

Napeto. Dramatično. Neponovljivo. S temi tremi besedami bi lahko opisali dogodek, na katerega Vrtojbenci čakajo celo leto – Balo Vrtejbe. Letos se je 3. izvedba "Vrtejbskega El Clasica" odvila v Biljah, tekmo pa so (po loteriji) v zadnji seriji enajstmetrovk dobili igralci Gornje Vrtojbe.

Da se dogodek razvija in raste vsako leto, lahko potrdijo vsi, ki so bili prisotni na letošnji izvedbi Bale. Tisti najbolj zgodnji so se začeli zbirati že ob 7. zjutraj, da bi pripravili vse potrebno za čez dan. Ob 8.30 se je odvila tekma med fanti, starimi do 15 let. Zaradi primanjkovanja fantov iz Gornje Vrtojbe, se tekma ni mogla odviti med Dolnjo in Gornjo Vrtojbo, kot je bilo sprva načrtovano, zato so se fantje pomešali med sabo v dve približno enakovredni skupini. Trenerja ekip sta bila Filip Kogoj iz Gornje in Kenny Jan iz Dolnje Vrtojbe, zmago pa so s 6 : 4 slavili varovanci Filipa Kogoja. Golijada, borbenost in fantastično navijanje staršev so napovedli dramatično tekmo odraslih.

Da je Bala Vrtejbe resna zadeva in ne le navadno druženje, lahko priznata tudi oba kapetana, Gregor Černe "Šparvent" (kapetan Gornje) in Miha Markič "Biča" (kapetan Dolnje Vrtojbe). Pritisk je čutiti že nekaj mesecev prej, ko morata kapetana zbirati igralce, sposobne za igranje. Ker imajo pomembni člani obeh ekip tudi druge obveznosti, se tudi letos do zadnjega ni vedelo, kdo bo zagotovo prišel na tekmo in kdo ne.

Izjemno vzdušje, glasno navijanje in borbenost do zadnjega sodnikovega žvižga so zaznamovali dogajanje na igrišču. Da bi bil letošnji dogodek še toliko bolj zanimiv, so Vrtojbenci ustvarili himno Bale Vrtejbe, ki so jo predvajali ob prihodu nogometašev na igrišče. Sledilo je še fotografiranje obeh ekip in tekma se je lahko začela.

Podjetneje so začeli igralci Dolnje Vrtejbe (v zelenih dresih), ki so nanizali nekaj lepih priložnosti. Potem so na svoj račun prišli tudi Gwrnci (v modrih dresih), ki so na sredini polčasa uspeli tudi povesti prek zadetka Luke Markiča ("Biča mlajši"), ki je lepo vtekel

iz drugega plana in po predlošku Aljoše Gorjana "Palačarja" zadel z glavo. Med tekmo je bilo še veliko priložnosti, tako na eni kot na drugi strani, a vrhunec je prišel dve minuti pred koncem. Kenny Jan je izvajal prosti strel s približno 25 metrov in zadel neubranljivo pod stičišče vratnice in prečke. Fantastičen zadetek, pri katerem je (sicer med tekmo odlični vratar Gornje Vrtojbe) Jan Batistič ostal brez moči. Jan je postavil izid rednega dela 1 : 1 in tekma – kot da ne bi bila že dovolj razburljiva – se je prevesila v enajstmetrovke.

Čeprav so se noge izvajalcev tresle, enajstmetrovkam ni bilo videti konca. Vse do zadnje (pete) serije. Chris Kulot Mango (Dolnja Vrtojba) je moral, zaradi nepravilnega izvajanja, ponoviti strel, a ta je zletel visoko čez vrata. Priložnost je izkoristil Anej Batistič in Gwrncem priigral drugi naslov za Balo Vrtejbe. Ne pozabimo, lani so Dwlnci zmagali prav tako po enajstmetrovkah, a letos na njihovo žalost niso bili dovolj zbrani.

"Biča" je tako letos moral predati pokal "Šparventu", za popoln dan

Foto: Foto atelje Pavšič Zavadlav

Foto: Foto atelje Pavšič Zavadlav

Gwrncev pa je bil kriv tudi "Biča mlajši", ki je prejel zlato kopačko, nagrado za najboljšega igralca tekme, ki je samo za naše Glasilo povedal: "V čast si štejem, da sem postal zlata kopačka Vrtejbe, saj to pomeni, da sta strokovni štab Gwrnje in Dwlne prepoznala moj vložek na tekmi. Bolj kot sam zadetek me razveseljuje, da smo premagali Dwlne in jim s tem pokazali, kdo so vrtejbnski Brazilci, občutek je fenomenalen."

Pogovorili pa smo se tudi s kapetanoma ene in druge ekipe. Miha Markič "Biča", kapetan Dolnje, je po izgubljenem pokalu povedal: "Letošnja tekma je bila dobra, težka in zelo borbena. Za navijače bi lahko priskrbeli kakšen gol več, ampak letos je bilo tako. Tekmo je odločila individualna kakovost posameznikov (npr. Luka Markič in Bati so naredili ogromno razliko pri Gwrnji, Kenny je zadel gol za Dwlno, gol, ki bi mu ga zavidali Beckham, Messi in Ronaldo). Glede na celotno dogajanje na igrišču mislim, da je zaslužena zmaga Gwrcov. So se mogli pa kar potruditi, saj jim nismo nič podarili, razen kašne modrice. Veseli me dejstvo, da so bili navijači še boljši in številčnejši kot prejšnja leta in da so se Vrtejbnci samoiniciativno vključevali v dogajanje: domači glasbeniki (Andrej Frančeskin, Brimož Barle in Gregor Locatelli) so posneli himno, mlajši igralci so imeli organizacijo tekme mladih Vrtejbncev, oblikovala se je grafična podoba Bale in že se rojevajo ideje za logotipe za naslednje leto. Paninni so delali slikice, domač pivovar je naredil namenska pivo za tekmo in še in še ... Vsako leto je dogodek boljši in večji. Za naprej imam osebno dve želji – prva je, da

bi se celotno dogajanje odvijalo na kašnem travniku v Vrtojbi, drugo pa povem, ko se izpolni prva (smeh)."

Kaj pa je za naše Glasilo povedal kapetan zmagovalne ekipe, Gregor Černe "Šparvent"? "Tudi letošnje Balo Vrtejbe smo uspešno spravili pod streho. Vpeljali smo kar nekaj novosti, kot so zastava Bale Vrtejbe, pivo Bale Vrtejbe in nova himna Bale Vrtejbe. Kot vedno je bil rezultat v drugem planu in čeprav si vsaka ekipa želi prestižne zmage, nam je bolj pomembno druženje pred in po tekmi, kar nam je letos popolnoma uspelo. Z letošnjo Balo Vrtejbe smo stopili še korak višje kar se tiče same organizacije dogodka. Veseli nas predvsem dejstvo, da

smo uspeli združiti vse več mladih v samo organizacijo tekme, kar nam daje upanje, da se bo prireditve obdržala tudi v prihodnje. Hvala vsem, ki ste pripomogli k izvedbi Bale Vrtejbe."

Po tekmi je sledilo druženje ob dobri hrani in pijači.

Dwlnci so tako letos ostali praznih rok, vsi pa že nestrpno pričakujemo na organizacijo dogodka prihodnje leto in verjamemo, da bo še lepši, bolje organiziran in po možnosti prav tako dramatičen kot letošnji.

*Kenny Jan
Lara Soban*

Osebni plan

1. Zakaj sem se odločil za spremembo?

Zakaj bi se sploh spremenili? Nas kaj moti? So povod temu bolečine sklepov, pomanjkanje kondicije, oblikovanje postave, stresno življenje itd.? Kaj nas je privedlo k misli po spremembi in zakaj je ta misel prerasla v dejanje?

Na primer: zjutraj sem komaj vstal iz postelje, bolečine v hrbtu so se spet pojavile. Težko sem se spravil k sebi, da sem lahko odšel v službo. Dovolj imam bolečin in omejitev, s katerimi se srečujem vsak dan. Rad bi vstal spočit, naspan in poln energije zakorakal v nov dan.

Prišel bo čas, ko bomo iskali izgovore, da bi opustili naš plan (npr. izpustili telovadbo) zaradi natrpanega urnika, utrujenosti itd. Kot sem v prejšnjem glasilu zapisal, nas v takšnih trenutkih čustva potisnejo v dodaten stres in s tem v nazadovanje oz. prekinitve.

Zavedati se moramo razloga, zaradi katerega smo se podali na to pot. V težkih trenutkih, ko nam ne bo šlo, si bomo lahko odgovorili na kar prepogosto vprašanje: "Kaj mi je tega treba?" Takrat bomo v roke vzeli plan in prebrali prvo točko: "Si želimo bolečega prebujanja?" Prav v takšnih prelomnih situacijah nam bo

naš plan v pomoč, da nas opomni, kakšni so naši cilji in nameni – zato, da lahko izberemo pravilno pot. V tokratni številki vam natančneje predstavim tri od osmih bistvenih točk plana, ključnega za uspešno doseganje vaših ciljev.

2. Moj glavni cilj in vmesni cilji

Kaj je ta sprememba, ki si jo želimo? Kaj nam je tako pomembno, da se želimo spremeniti, da je vredno našega truda? Pri izbiri našega glavnega cilja moramo paziti, da je le-ta realen, izvedljiv, upoštevati moramo naše omejitve (naš čas, finance, starost itd.). In kako vemo, da je to realen cilj? Pozanimamo se, kaj vse je potrebno za njegovo realizacijo, posvetujemo se s prijateljem, z osebnim trenerjem, z zdravnikom ali z drugim strokovnjakom.

Lažje nam bo, če si postavimo tudi vmesne podcilje. Doseganje le-teh nam zvišuje motivacijo in deluje kot neke vrste preverjanje. Če se navezujem na zgornji primer, je glavni cilj preprečiti bolečine v hrbtu. Vmesni cilji so lahko pregled pri zdravniku, vpis k telovadbi, pravilen položaj hrbtenice v službi itd.

3. Motivacija

Motivacija je povezana z zgornjima dvema točkama. Začetna motivacija je zelo močna, saj smo trdno odločeni in prepričani v to, kaj želimo, v navedenem primeru je to življenje brez bolečin. Začetna motivacija oz. vnema sčasoma pojenja, takrat so dobrodošli doseženi vmesni cilji, ki nam dajo

nov zagon. S tem si dokažemo, da zmoremo, se motiviramo in pridobimo zaupanje vase. Dobro je, če si kot motivacijo izberemo neko dejanje, ki je povezano z našim ciljem – tako si lažje vizualiziramo naš cilj (se vanj vživimo, se v njem vidimo), je kot nekakšna meditacija odvrčanja od negativnih misli. Če me hrbet ne bo bolel, bom lahko šel v hribe (dihanje svežega gorskega zraku in prelep razgled), lahko bom pestoval vnučka (njegovo čebljanje in smeh v našem naročju). V težkih trenutkih nas motivacija drži na pravi poti in nam omogoča, da se lažje oddaljujemo od negativnih čustev in vprašanj, kot je: "Kaj mi je tega treba?"

Hiša rekreacije

Aktivnost rokmetašic RK Šempeter-Vrtojba ne pozna meja

Rokometni turnir Rokometni vrtljak, starejše in mlajše deklice rokometnih ekip iz Šempetra, iz Slovenj Gradca in s Kozine s trenerji.

Uvod v novo sezono sta v RK Šempeter-Vrtojba zaznamovala dva dogodka, ki nedvomno kažeta na to, da imajo mlade rokmetašice naše občine veliko volje in ogromno srce.

Prvi dogodek, ki so ga v klubu poimenovali **Rokometni vrtljak**, se je odvil v drugi polovici septembra. Gre za rokometni turnir, ki sta se ga poleg domačega kluba udeležila še ŠD Jadran Bluemarine Hrpelje-Kozina in DRŠ Alen Mihalj iz Slovenj Gradca. Na turnirju, na katerem so tokrat sodelovale starejše in mlajše deklice, se je odvijalo šest napetih tekem. Zaključni del turnirja je bil namenjen pogostitvi, ki so jo skrbno pripravile mamice domačih rokmetašic, in druženju. Pobudnik Rokometnega vrtljaka, ki naj bi postal tradicionalne narave in bi v prihodnosti gostil vse več ekip, je trener RK Šempeter-Vrtojba **Jan Žbogar**.

V mesecu oktobru so tekme rokometnega državnega prvenstva že v polnem teku, zato časa za dodatne turnirje in tekme ni. Da bi vseeno nekoliko popestrili prve jesenske dni, pa se je vodstvo kluba, ponovno na pobudo trenerja **Jana Žbogarja**, odločilo za **dobrodelno akcijo** z imenom **Rokometno srce**. V sodelovanju s Humanitarnim društvom KID in z njegovo predstavnico **Majdo Smrekar** RK Šempeter-Vrtojba v času od 20. 10. do 24. 11. 2018 zbira

šolske potrebščine, plišaste igrače in sladkarije za otroke iz socialno ogroženih družin. Vsi, ki bi otrokom iz revnejšega okolja radi polepšali praznični december, ste vabljeni, da se klubu pridružite in zbrano prinesete med ponedeljkom in petkom od 17.30 do 20.30 v Športni center HIT v Šempeter. V klubu bodo veseli vašega sodelovanja, še bolj pa ga bodo veseli drobni obrazi naših najmlajših, ki bi sicer v decembrskih dneh ostali brez tako pričakovanih daril. Rokmetašice RK Šempeter-Vrtojba bodo zbrane igrače, sladkarije in šolske potrebščine zavile v lična darilca. Vodstvo kluba jih bo predalo Majdi Smrekar, ki bo v sodelovanju s šempetrskim klubom in z vašo pomočjo v decembru

obdarila tiste, ki si to najbolj zaslužijo. V RK Šempeter-Vrtojba si želijo, da bi se akcija dotaknila čim večjega števila domačinov in bi tako s skupnimi močmi pokazali, da imamo Šempetrci veliko srce.

Ob tej priložnosti RK Šempeter-Vrtojba **vabi vsa dekleta**, ki si želijo aktivnega preživljanja prostega časa, da se jim pridružijo na treningih rokmeta. V klubu si prizadevajo, da bi se preko rokometne igre dekleta naučila vrednot, na katere se danes pogosto pozablja – sodelovanja, odgovornosti, prijateljstva, doslednosti, vztrajnosti in še marsičesa, tudi dobrodelnosti.

RK Šempeter-Vrtojba

Uvod v humanitarno akcijo Rokometno srce – srečanje šempetrskih rokmetašic s predstavnico Humanitarnega društva KID Majdo Smrekar.

6. Goriški tek in hoja za upanje

Goriški tek in hoja za upanje je odmevna dobrodelna športno-zdravstvena prireditev, ki jo Društvo ko-RAK.si skupaj s Športnim društvom Mark Šempeter, Športno zvezo Nova Gorica, Javnim zavodom za šport Nova Gorica, Društvom diabetikov Nova Gorica in Europo Donno Slovenija prireja že šesto leto zapored, in sicer v rožnatem oktobru, mesecu boja proti raku dojke. Letos se je odvijala 6. oktobra 2018 na Trgu Evrope v Novi Gorici. Prireditev je že vsa leta tudi mednarodno obarvana, saj sodelujejo na njej tudi številka sorodna društva iz sosednje Italije. Dogodek je potekal pod pokroviteljstvom Mestne občine Nova Gorica.

Primarni cilj in namen dogodka je ozaveščanje o pomembnosti gibanja za zdravje posameznika, o pomenu zdravega načina življenja in o pomenu samopregledovanja ter pravočasnosti ob odkritju bolezni, pa tudi, kje najti vire podpore in pomoči, če do bolezni pride. Vsi ti ukrepi pa ne veljajo le za rak dojke, temveč so pomembni pri vseh vrstah raka. Denar, ki smo ga zbrali s startninami ter prostovoljnimi prispevki, bomo v obliki prepotrebnega materiala v celoti namenili onkološkemu oddelku Splošne bolnišnice Nova Gorica.

Četudi nam ob začetku dogajanja vreme ni bilo naklonjeno, se je kmalu zatem pokazalo sonce in pregnalo jutranji dež. Pohodniki in tekači so se po pozdravnih nagovorih predstavnikov organizatorjev ter županov obeh Goric podali na tri različno dolge proge: 5, 10 in 18 kilometrov. Po vrnitvi v cilj so udeležence pričakali prigrizki in kosilo ter kulturno-razvedrilni program. Nastopili so plesna skupina Human dance technique iz Gorice, pevka Tatjana Mihelj in humoristka Erna kot gasilec Pepi s Krasa.

Ves čas prireditve so bile obiskovalcem na voljo razne meritve in predstavitve (samopregledovanje dojke, predstavitve programov in projektov nekaterih društev in organizacij ...). Zdravstvene meritve so kot vsako leto izvedli dijaki Gimnazije in zdravstvene šole Nova Gorica in Associazione diabetici per/ in attività fisica iz Italije. Meritve časov tekačev so potekale pod budnim očesom Timing Poljane.

Dogodka se je udeležilo približno 300 dijakov Gimnazije in zdravstvene šole iz Nove Gorice in približno 350 občanov iz vseh severnoprimeških občin ter iz sosednje Italije.

Za uspešno izvedbo prireditve se Društvo ko-RAK.si posebej zahvaljuje prostovoljcem Športnega društva Mark Šempeter za redarska dela, Civilni zaščiti Nova Gorica in Civilni zaščiti Občine Šempeter-Vrtojba za postavitve delovnih šotorov in vsem tistim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi.

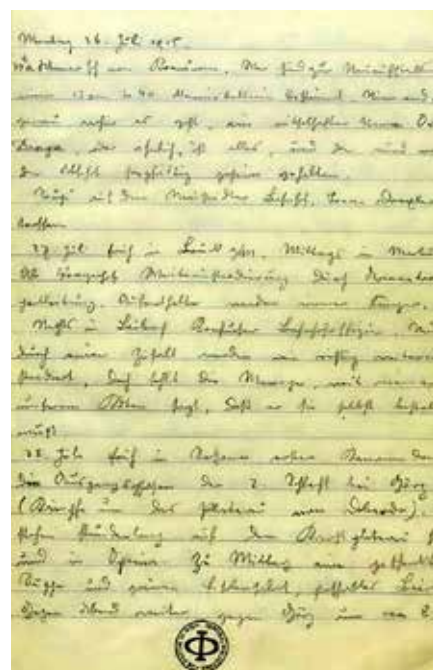
*pridr. prof. dr. Marko Vudrag, dr. med.,
predsednik Društva ko-RAK.si*

Erwin Schrödinger "Vojni dnevnik: Šempeter pri Gorici, 1915; Kriegstagebuch: St. Peter bei Görz, 1915"

Pri založbi Univerze v Novi Gorici je izšla nova knjiga avstrijskega fizika in Nobelovega nagrajenca Erwina Schrödingerja "Vojni dnevnik: Šempeter pri Gorici, 1915; Kriegstagebuch: St. Peter bei Görz, 1915", ki prinaša nov kamenček zgodovinskega mozaika o Šempetru. Knjiga, ki jo je uredil, zbral in komentiral Matej Župančič, je bila podrobneje predstavljena tudi v Coroninijevem dvorcu 19. oktobra, kjer sta o njej in o dogajanju v obdobju, ki ga dnevnik opisuje, poleg urednika spregovorila še zgodovinar dr. Renato Podbersič in predsednik Društva soška fronta 1915–1917 David Erik Pipan, ki je predstavitev tudi pripravilo.

"Ni najpomembneje videti stvari, ki jih še nihče ni videl, temveč misliti, česar še nihče ni mislil, o stvareh, ki jih vidiš vsak dan," je med drugim izjavil Erwin Schrödinger. Leta 1887 rojeni fizik je eden najbolj vplivnih znanstvenikov 20. stoletja, ob Sigmundu Freudu pa gotovo najpomembnejši avstrijski znanstvenik 20. stoletja. Poletje leta 1915 je kot 28-letni topniški častnik preživel v Šempetru pri Gorici in tu pisal dnevnik. V dnevniških zapisih se razkrivajo avtorjeva razmišljanja, kritične misli o vojni in miru, razvidno je tudi zanimanje za eksperimentalno psihologijo, poleg tega pa se že čutijo tudi prvi zametki njegovega poznejšega delovanja na področju valovne teorije, ki se dobro desetletje pozneje preoblikuje v valovno podobo sveta.

"Schrödingerjeva enačba opisuje časovno odvisnost kvantnomehanskih sistemov. Zaradi osrednje vloge, ki jo ima v kvantni mehaniki, jo primerjajo z drugim Newtonovim zakonom v klasični mehaniki. Erwin Schrödinger jo je prvič izpeljal leta 1925 in objavil leta 1926. Enačba je osnova njegovega raziskovalnega dela, za katerega je leta 1933 dobil Nobelovo nagrado za fiziko," je o avtorju dnevnika pojasnila dr. Andreja Gomboc, profesorica astronomije na Univerzi v Novi Gorici.

"Objava dnevnika iz časa 1. svetovne vojne je velikega pomena

za zgodovino 1. svetovne vojne na Slovenskem in odkrivanje novih dejstev o vojni na soški fronti. Dnevnik je izjemnega pomena, ker je napisan s strani intelektualca, razmišljujočega človeka, častnika, ki je do vojne razvil osebni odnos ter se z njo ukvarjal tudi na svojevrsten znanstveni način. [...] Dragoceni so tudi dodatki ter seveda pojasnila, ki jih je v dnevnik vstavil urednik, oziroma objava vseh dodatnih besedil, ki predstavljajo celoto dnevnika, kot jo je sestavil avtor. Za slovensko javnost je koristno, da je dnevnik preveden v slovenščino, a obenem ponuja tudi izvirnik. [...] Jezik prevoda ni le odličen jezikovni izdelek, temveč odlično ustvarja duh časa, prostora ter miselni milje avtorja", je v recenziji zapisala prof. dr. Petra Svoljšak, direktorica študijskega programa Kulturna zgodovina Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici in predstojnica Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU.

Poleg prepisa originalnega teksta, vzporednega slovenskega prevoda in objave rokopisa je knjiga obogatena še z urednikovimi pojasnili in dodatki slovenskih tekstov oziroma odlomkov, predvsem zaradi lepega, a že nekoliko starinskega jezika ter kulturno-literarne vrednosti, in s slikovnim gradivom.

Mateja Poljšak Furlan

Na sončen jesenski dan se je Dušan Mihelj iz Vrtojbe odpravil na gobarjenje na Banjško planoto, kjer ima svoje skrite koticke. Iskal je dežnike, ki jih najbolj zanesljivo najde, upal pa je še na kakšnega jurčka. Je ljubiteljski nabiralec in če se mu sreča nasmehne, rad najdeno razdeli med sosedi, vedno s hudomušno pripombo, da za posledice ne odgovarja.

Tokrat je naletel na veliko prašnico, ki je tehtala 1005 gramov. Goba je sicer užitna, a jo je vseeno raje samo pokazal sosedom in prijateljem, ki so se čudili njeni velikosti, čvrstosti in snežno beli barvi. Za kuhanje pa bo raje uporabljal že preizkušene gobe.

Neva Cijan

Letošnji Evropski teden mobilnosti, ki že tradicionalno poteka od 16. do 22. septembra, se je odvijal pod sloganom "Združuj in učinkovito potuj". V tem tednu so bile organizirane različne aktivnosti, s katerimi želimo prispevati k večji ozaveščenosti o pomenu trajnostne mobilnosti in o varnosti v cestnem prometu. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šempeter-Vrtojba in Društvo GAS Vrtejba sta v četrtek, 20. septembra 2018, organizirala preventivno akcijo, namenjeno dijakom Biotehniške šole v Šempetru pri Gorici.

Potekala so predavanja o varnosti v cestnem prometu in delavnice, kjer so dijaki lahko tudi preizkusili simulator v primeru nesreče. Poudarek je bil na pravilni uporabi varnostnega pasu, kar je pomembno predvsem v primeru nesreče. Pa varno pot vsem!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šempeter-Vrtojba

Letos je v okviru Boreljade 2018 potekala Roza dirka 2018 z gokarti, ki jo je za naše ženske pripravilo Društvo Gas Vrtejba. Dirka je potekala na poligonu Gas Vrtejba, kjer je že v nedeljo, 16. septembra, potekal uradni trening naših tekmovalk. Že na samem uradnem treningu se je pokazala izvrstna tehnična podkovanost tekmovalk, ki so "švigale" skozi ovinke kot prave profesionalke.

Pravila tekme so bila tokrat drugačna, saj je poleg tekmovalke bilo potrebno imeti tudi svojega navijača, kar je bil pogoj za udeležbo na sami dirki. Posebnost te dirke je bil tudi način, kako se je določilo zmagovalko Roza dirke 2018, saj se je najslabši dosežen čas vsake tekmovalke izbrisal, zmaga pa je tista, ki je imela med svojim najpočasnejšim in najhitrejšim časom najmanjšo razliko.

Roza dirka 2018 je potekala v soboto, 22. septembra, od 15. do 18. ure. Tako je bilo na štartni črti Roza dirke 2018 28 tekmovalk. Vsaka tekmovalka je dobila tudi svojo roza majico in dirka se je lahko začela. Po končani dirki je sledila razglasitev zmagovalke in doseženih časov vsake tekmovalke.

Društvo Gas Vrtejba je pripravilo še veliko presenečenje za tekmovalke, saj jih je na poligonu presenetila lokalna pop skupina Vrtejbanke, ki je odpeljala častni krog ter se nato družila z vsemi prisotnimi.

Direktor dirke Tadej Cijan vsem udeleženkam Roza dirke 2018 iskreno čestita in upa, da se vidimo tudi naslednje leto!

Črt Petrovič, Foto: Foto atelje Pavšič Zavadlav

Tudi letos je KD Deš Fleš v sklopu Boreljade organiziralo Vrtejbnsko Bicikljado – Kolesarjenje po poteh miru in to že v svoji peti izvedbi, ki bo postala tradicionalna. Vodič in snovalec trase je bil seveda nihče drug kot Primož Gulin. Trasa je potekala od stavbe krajevne skupnosti po brvi čez Vrtupcu do Čuklji, mimo Trafota na Sv. Ot, kjer si je pisana družčina ogledala spomenik padlim partizanom in lepo urejen kotiček na najvišjem hribu v Vrtojbi. Pot je kolesarje vodila do Bukounika in naprej mimo Vrtnarstva Čebtron. Druga znamenitost je bilo pokopališče iz 1. svetovne vojne v zaledju Vrtojbnsko-biljenskih gričev, kjer so padle vojake pokopavali tik za frontnimi linijami. Od tu so se kolesarji povzpeli na Griče in naprej mimo Tačkota spustili v Vrtojbo do vojaškega razglednega stolpa v polju – tu sta kolesarje čakala prigrizek in pijača, hkrati pa so si ogledali muzej v stolpu. Od tu je trasa vodila po makadamskih poljskih poteh do cilja; nazaj za stavbo KS. Letos je bila udeležba rekordna, saj je bilo kar 30 udeležencev. Vidimo se drugo leto v še večjem številu.

KD Deš Fleš

Pri slovenski skupnosti na Dunaju sta 7. oktobra 2018 gostovala dva naša zbora: **Župnijski mešani pevski zbor Šempeter** pod vodstvom **Matjaža Černica** in **Mladinski pevski zbor Šempeter-Vrtojba** pod vodstvom **Mojce Maver Podbersič**. Koncert se je odvil v cerkvi Srca Jezusovega na Dunaju, kjer ob nedeljah potekajo slovenske maše. Oba zbora sta s skupnim petjem mladinskih, ljudskih in zborovskih pesmi sodelovala pri nedeljskem bogoslužju, po njem pa sta izvedla **koncert za Slovence na Dunaju**. Slovenska skupnost na Dunaju nas je lepo in gostoljubno sprejela. Počutili smo se kot doma, spoznali, da je svet majhen, saj so tam naši pevci srečali svoje bivše sošolce. Druženje je bilo pristrčno, spontano in polno glasbe. Ob spremljavi harmonike smo prepevali narodnozabavne viže in druge slovenske pesmi. Seveda smo obisk na Dunaju izkoristili in obiskali tudi tamkajšnje bisere turističnih znamenitosti, kot so palača Hofburg, Cesarjeva zakladnica, interaktivni glasbeni muzej in katedrala sv. Štefana. Na poti domov smo se ustavili v Laxenburgu in se tam z električnim vlakcem popeljali po obširnih zelenih laxenburških vrtovih, prepredenih z jezerci in s potoki. Uživali smo in prepevali. Po ogledu še tamkajšnjega grada Franzenburg na otoku sredi jezera smo se veselili, polni lepih doživetij vrnili z avtobusom domov. Ponosni, da se je zgodil še en kamenček v mozaiku sodelovanja in povezovanja. Veseli smo, da smo skupaj z Mladinskim pevskim zborom Šempeter-Vrtojba izpeljali ta projekt in skupaj z njimi ponesli slovensko pesem preko naših meja. Zahvala vsem, ki ste s svojim delom, s prispevki in z idejami pripomogli, da se je projekt realiziral.

Jerica Turk, Župnijski mešani pevski zbor Šempeter

Tudi tokrat ste nas presenetili vsi križankarji, saj je v naš nabiralnik priletelo kar 35 rešenih križank. Res ste izjemni! 2. novembra smo izvedli žrebanje, kjer so imele največ sreče Tina Gorkič, Matejka Colja, Luka Soban, Vida Šturm, Marko Koncut, Ljudmila Valič, Agica Trobec, Milena Lukežič in Anda Orel. Nagrajenci bodo na dom prejeli nagrade podjetja Ciciban, ki je tokrat poskrbel za veliko število nagrad.

Tudi za decembrsko številko Glasila smo vam priskrbeli nagradno križanko s prekrasnimi nagradami. Pravilno rešene križanke nam v naše uredništvo pošljite najkasneje do 26. novembra 2018. Sponzor decembrske številke je gostilna Rutinca. Srečno pri reševanju in žrebanju!

Uredništvo

Center za krepitev zdravja – za več zdravja v občini

Zdravstveni dom Nova Gorica in Mestna občina Nova Gorica sta se uspešno prijavila na razpis Ministrstva za zdravje in s tem dobila priložnost izvedbe projekta "Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih".

Namena projekta sta nadgradnja že obstoječih preventivnih programov za otroke, mladostnike in odrasle ter izvajanje dodatnih preventivnih aktivnosti patronažne službe. V vsaki lokalni skupnosti želimo prepoznati in vključiti ranljive osebe in s tem vsem omogočiti možnost za boljše zdravje in počutje.

V ponudbi aktivnosti za krepitev zdravja prebivalcev občine pripravljamo:

- Nadgradnjo preventivnih pregledov za otroke z namenom odkrivanja prekomerno hranjenih otrok in poseben program zanje "Družinska obravnava debelosti".
- Vsebinsko in strokovno bogaten tečaj "Priprava na porod in starševstvo" ter redno vadbo za nosečnice.
- Mesečne posvetovalnice patronažne službe (izvedba kratkih preventivnih obravnav, meritev, svetovanj), ki se bodo izvajale v prostorih lokalnih skupnosti.
- Predavanja in delavnice na teme

zdravega življenjskega sloga, gibanja, zdrave prehrane in zdravega hujšanja.

- Poskrbeli bomo, da se bo zmanjšalo število oseb s škodljivimi razvadami. Kadilci bodo lahko z našo pomočjo opustili kajenje, tvegani pivci alkohola pa spoznali svoje pilske navade in jih spremenili v neškodljive.
- Posebno pozornost bomo posvetili dobremu duševnemu počutju. Pripravili bomo delavnice za obvladovanje stresa, se naučili sproščanja in spoprijemanja z depresijo in s tesnobo.
- Organizirali bomo dogodke in spodbujali vključevanje v državne presejalne programe za zgodnje odkrivanje raka (Dora, Zora, Svit).

Kadrovska in strokovna obogatitev z različnimi strokovnjaki, ki so del novega tima v Zdravstvenem domu, nam omogoča še bolj kvalitetno izvedbo aktivnosti za krepitev zdravja v lokalnih skupnostih. Iz naslova projekta smo zaposlili dodatne diplomirane medicinske sestre, dipl. fizioterapevтки, univ. dipl. psihologinje, mag. kineziologije in dipl. dietetičarko. Strokovno podporo nam bodo zagotavljali zdravniki, specialisti družinske medicine in pediatri, sodelovali pa bomo tudi z mag. Farmacije.

Izvajalci preventivnih programov se zavedamo neprecenljive vrednosti dela, ki ga opravljamo. Biti motivator in spremljevalec ljudi, ki se trudijo, delajo in dosegajo uspehe, je zelo pomembna vloga. Prežeta je z zadovoljstvom, saj pomembno sodelujemo pri spreminjanju nezdravih in majn zdravih navad naših prebivalcev in že sprememba pri samo enem udeležencu/udeleženci posredno povzroči spremembe tudi v krogu družine, prijateljev, sodelavcev. S skupnimi močmi in z novim znanjem lahko preprečimo oziroma zmanjšamo tveganje za nastanek bolezni, slabega počutja in nezadovoljstva.

Za uspešno in kakovostno delo je Zdravstveni dom Nova Gorica **zagotovil nove prostore, ki se trenutno nahajajo na Delpinovi 22 v Novi Gorici v 1. nadstropju bivše Trgovske hiše**. V teh prostorih se programi že izvajajo. Obetajo se nam še dodatni prostori, saj je Mestna občina Nova Gorica sredi intenzivnih priprav dodatnih prostorov, ki nam jih bodo zagotovili na OŠ Kozara.

Osnovni cilj projekta pa je, da preventivne programe približamo našim prebivalcem. Želimo priti tudi do prebivalcev bolj oddaljenih lokalnih skupnosti. Za doseg tega cilja smo se že zelo uspešno začeli povezovati z vsemi lokalnimi skupnostmi, s katerimi krepimo stare in ustvarjamo nove vezi.

Prisrčno vas vabimo, da nas obiščete ali povabite v svojo sredino in si zagotovite dobro telesno in duševno počutje.

Tamara Kofol,
dipl. m. s., mag. diet. in vodja Centra
za krepitev zdravja ZD Nova Gorica

T: 05 33 83 289, 051 307 792
E: tamara.kofol@zd-go.si

Teden bolnišnice: Splošna bolnišnica “dr. Franca Derganca” se predstavi

V Splošni bolnišnici “dr. Franca Derganca” Nova Gorica se zaposleni že nekaj časa trudimo občasno približati oddelke bolnikom in obiskovalcem. Tako je med 24. in 27. septembrom v bolnišnici potekala promocijska aktivnost Teden bolnišnice. V sklopu štiridnevne akcije so se v pritličju glavne stavbe bolnišnice predstavili društvo ko-RAK.si, Kirurška služba, Oddelek za patološko morfolgijo, Urgentni center, Centralna sterilizacija, Lekarna in Center za transfuzijsko dejavnost Nova Gorica. Posebno pozornost je bolnišnica namenila tudi bolnišnični higieni. Teden bolnišnice ali Dan odprtih vrat smo pričeli izvajati ob 60-letnici ustanovitve bolnišnice septembra 2016, sicer pa naša bolnišnica rojstni dan praznuje 29. septembra.

“Želimo ohraniti te naše aktivnosti za javnost. V projekt so vključene tako zdravstvene kot nezdravstvene dejavnosti. Tem damo možnost predstaviti svoje delo,” je povedala Dunja Savnik Winkler, dr. med. spec. orl. Na štiridnevni predstavitevni dogodek so povabili tudi goriške šole, ki so se z veseljem odzvale in najavile obisk. *“Letos so si zaželeli*

obiskati Oddelek za patološko morfolgijo in laboratorijsko diagnostiko. V lanskem letu so od bližje spoznali delo bolnišničnega Centralnega laboratorija,” je še dodala.

Kot steber bolnišnične medicinske dejavnosti se je v tednu bolnišnice predstavila kirurška dejavnost. *“Javnosti smo pokazali osnovne instrumente, s katerimi vsakodnevno delamo na kirurškem oddelku. Poleg tega so bili obiskovalcem na voljo tudi kostni modeli in nekaj vsadkov, ki jih ustavljamo v poškodovana tkiva. Namen tega je, da pacienti spoznajo, s čim in kako delamo. Zanimajo jih tudi instrumenti za minimalno invazivno kirurgijo,”* je povedal Gabrijel Fišer, dr. med., spec. splošne kirurgije. Ekipa Urgentnega centra, ki mesečno sprejme do 4.000 pacientov, je pripravila zanimivo in doživeto predstavitev njihovega vsakdana. Seveda je bila posebej izpostavljena zdravstvena nega kot izjemno pomembna podpora bolnišničnim službam. *“Predstavili smo tudi podporne dejavnosti, kot so transport pacientov, čistilna ekipa, sterilizacija kot srce bolnišnice in nepogrešljiva*

lekarna,” je letošnji bogat program zaokrožila dr. Savnik Winkler.

Društvo ko-RAK.si je v sklopu Tedna bolnišnice spodbujalo ženske obiskovalke k odzivanju na povabilo presejalnega programa DORA, ki je na Goriškem zaživel pred dvema letoma. Najavilo je tudi aktivnosti ob rožnatem oktobru, ko potekajo celomesečne aktivnosti osveščanja javnosti o raku dojke. Predstavnice društva so 1. oktobra pred vhod v bolnišnico okrasile drevesa z rožnatimi pleteninami, ki bodo obiskovalce na raka dojke opozarjale celoten oktober. Društvo je 6. oktobra izvedlo tudi odmevno mednarodno dobrodelno športno-zdravstveno prireditev “6. goriški tek in hoja za upanje 2018”. Celoten izkupiček startnin bo namenjen nakupu medicinskega materiala za onkološki oddelek Splošne bolnišnice Nova Gorica. Preteklo leto so z zbranim denarjem nabavili infuzijsko črpalko z namensko uporabo za lajšanje obporodne bolečine za porodniški oddelek Splošne bolnišnice Nova Gorica.

Splošna bolnišnica “dr. Franca Derganca” Nova Gorica

Zgodovinsko poreklo radiča v Spodnji Vipavski dolini

Prisotnost cikorije oziroma radiča, takrat kot zdravilne rastline, na območju Gorice omenja v svojem botaničnem priročniku *Compedium Regni Vegetabilis* iz leta 1780 A. Micchelazzi, ki je poučeval na Liceju v Gorici. Iz izhodnega materiala, ki so ga posamezniki gojili na območju Beneške pokrajine, je med letoma 1860–1862 Francis Van Borre, ki se je leta 1860 naselil v Trevisu, odbral in razširil rastline cikorije, ki so imele zeleno-rdeče obarvane liste. V jesensko zimskem obdobju so rastline z beljenjem spremenile obarvanost listov v belo-rdečo oziroma rdečo barvo. Poimenovali so ga "Radicchio rosso di Treviso" (rdeč treviški radič). Pridelovanje so razširili v okolici Trevisa, Padove in Benetk. Prva informacija o nastanku sorte sega v leto 1862 na območju Dosson di Casier v okolici Trevisa.

S preseljevanjem prebivalstva in širjenjem znanja so tudi takrat napredni kmetovalci izbrali in gojili rdečkasto cikorijo, ki so jo v zimskem času izpostavljali toploti v hlevih in jo pripravljali za trženje. Gojenje radiča se je v tistem obdobju razširilo tudi na območje Goriške pokrajine. O radiču z goriških vrtov je med prvimi pisal baron Carl von Czoernig-Czernhausen (1804–1889). V knjigi *Das Land Görz und Gradisca*, Dunaj 1873 omenja rdečkasto cikorijo, ki jo kmetje v jeseni spravijo v hleve, kjer (izpostavljena toploti goveda in gnoja) dozori v zelo cenjeno vrtnino. Zapis o pridelovanju radiča na območju Goriške in Spodnje Vipavske doline je bil leta 1876 v časopisu *Kmetovalec* objavljen kot informacija o pridelovanju in bledenju radiča.

Slovenske sorte radiča iz populacije Goriškega radiča

Izvorni material za opisane sorte je naravna populacija rdečkaste cikorije, iz katere so nastale z naravnim in s kontroliranim križanjem sorte radiča s specifičnimi lastnostmi.

Med prvimi je bila avtohtona sorta Goriški radič. Z odbiro in razmnoževanjem smo odbrali za vpis v sortno listo dve glavnati sorti Anivip in Monivip in tipe v obliki vrtnice kot sorto Solkanski ter z bolj pretegnjenimi in izdoženimi listi sorto iz populacije Hrastovc, ki je v postopku potrjevanja z imenom Črniški.

Goriški

Goriški je razširjen v pridelavo na območju Gorice in Vipavske doline. Na to območje je bil prinesen s preseljevanjem prebivalstva in širjenjem znanja. Napredni kmetovalci so odbirali in gojili rdečkasto cikorijo, ki so jo v zimskem času izpostavljali toploti v hlevih ali drugim toplotnim virom. Takrat razširjena avtohtona populacija je bila zelo heterogena. S pozitivno odbiro so ga ohranili in ga vpisali v sortno listo kot avtohtono sorto pod imenom Goriški. Ima rozetast tip rasti. Primeren je za siljenje. V populaciji tega radiča so številne različice. V času poletne rasti so listi zeleno obarvani z rahlo dlakavostjo. Velikost listne ploskve je 35 do 40 x 8 do 10 cm. Proti zimi se listi obarvajo v zeleno-rjavo-rdečo barvo. Listni rob je gladek do rahlo valovit, pri nekaterih rastlinah tudi nazobčan. Listne žile so v poletnem obdobju zelene, kasneje rdeče rjavo obarvane (rdeče pri tipu z rdeče obarvano koreniko ter zeleno pri svetlo obarvanih koreninah). Korenika je rozasto obarvana, pri nekaterih rastlinah tudi belorumen. Goriški radič je sorta, primerna za pridelavo siljenega pridelka v zavarovanih prostorih po posebnih postopkih siljenja.

Anivip

Iz populacije avtohtone sorte Goriški je bilo med letoma 1974–1976 odbrano večje število rastlin z lopatičastimi listi, ki so v fazi tehnološke zrelosti razvile rozetasto do glavnato obliko. Glavice rastline so se razlikovale po barvi od rdeče do pisane ali zelene. Po končanem testiranju in potrjevanju sta bili v

letu 1985 v jugoslovansko sortno listo vpisani naslednji sorti:

Rdeče obarvan Anivip

Je glavnat radič z rahlo podolgovatimi do okroglimi glavnicami. V fazi rozete so listi robustnejši, zelene do rahlo rjavo-rdečkaste barve, v času ohladitve ter prehoda v tehnološko zrelost se listi obarvajo rjavo-rdeče do rdeče z močnejše izraženimi listnimi žilami. Znotraj razvite glavice so listi rdeče obarvani z močnejše izraženimi listnimi žilami bele barve.

Rahlo pisan do zelen Monivip

Je glavnat tip radiča z rahlo podolgovatimi do okroglimi glavnicami. V fazi rozete so listi robustnejši, zelene do rahlo rjavo-rdečkaste pisane barve. V obdobju znižanja temperatur ter prehoda v tehnološko zrelost so listi obarvani zeleno do belkasto-rdeče z močnejše izraženimi listnimi žilami. Znotraj razvite glavice so listi svetlo zeleno oziroma rdeče pisano obarvani z močnejše izraženimi listnimi žilami bele barve.

Solkanski

Na območju Solkanskega oz. Goriškega polja so posamezni pridelovalci iz populacije Goriškega

Solkanski radič

Kastracije

radiča odbrali in ohranili svojo linijo radiča. Poimenovali so ga Goriška roža, ki si jo lastijo kot Rossa di Gorizia v Italiji. Iz obstoječe populacije, zbrane na območju Goriškega polja, je odbrana sorta (sel. OSWALD, d. o. o.) vpisana v sortno listo RS v letu 1996 pod imenom Solkanski. V populaciji Solkanskega radiča najdemo več različic, ki se med seboj razlikujejo po habitusu in obarvanosti. Najbolj primeren tip je temno rdeče obarvan tip s široko zaobljenimi sedečimi listi, z rozeto premera do 50 cm, z velikostjo listne ploskve 25 x 16 cm, s temno rdečim listnim robom na zgornji strani ter z zeleno obarvanimi listnimi rebri na spodnji strani. Tržno vrednost dobi po siljenju.

Kanarin

Ima glavice v obliki rozet, svetlo zelene, rahlo rdeče pisane do belkaste barve. Listi so lopatičasti z rahlo narezanim, nazobčanim listnim robom. Svojo tržno vrednost pridobi v jesensko-zimskem času s postopkom poneženja listov z zastiranjem glavic oziroma rozet. Je domnevni križanec med sortama Solkanski ter Tržaški solatnik. Sorta Kanarin še ni prijavljena za vpis v sortno listo RS.

*Dr. Marinka Osvald,
Dr. Jože Osvald, red. prof.*

Kanarin

V Glasilu smo vam tokrat postregli z novo rubriko, ki je izjemno zanimiva za večino od vas, ki imate doma hišne ljubljence. S pomočjo strokovnjakov želimo odgovoriti na vaša vprašanja o hišnih ljubljencih in njihovem zdravju. Zato ste vabljeni vsi, ki bi našega veterinarja radi karkoli vprašali, da nam pišete na glasilo@sempeter-vrtojba.si – z veseljem vam bomo poiskali odgovor.

V našo redakcijo smo že prejeli zanimivo vprašanje bralke, ki jo zanima, kako je s sterilizacijo in kastracijo hišnih ljubljencev. Ali naj se za poseg odloči ali ne in kakšne so posledice na naše ljubljence. Seveda smo se hitro obrnili na Veterino v Novi Gorici, kjer nam je veterinar Leon pomagal in bralki poslal sledeči odgovor:

“Obstajajo različne tehnike sterilizacije in kastracije – od klasične kirurške do endoskopske. Zadnje čase obstaja tudi kemična kastracija. Sterilizacija psice oziroma kastracija psa pomeni odstranitev spolnih žlez in s tem onemogočanje spolnega ciklusa oziroma vpliva spolnega hormona na organizem. Sam poseg kastracije sega med ene prvih kirurških posegov v zgodovini. S tem se je doseglo, da meso konzumnih živali ni imelo specifičnega neprijetnega vonja in s tem ga je bilo možno zaužiti. Pri hišnih ljubljencih je namen popolnoma drugačen. Sterilizacijo priporočamo z različnih vidikov. S tem preprečimo določena bolezenska stanja, kot so vnetje maternice, hiperplazija vaginalne sluznice, tumor na mlečni žlezi, hkrati pa preprečimo nezaželene brejosti. Kot vsaka stvar ima tudi sterilizacija neželene učinke, in sicer se lahko včasih po njej pojavi inkontinenca urina. Pojavi se v majhnem odstotku, vendar ni nemogoča.

Kar se tiče kastracije, je stanje nekoliko drugačno. V kolikor samec nima posebnih zdravstvenih težav, je kastracija

mogoče manj priporočljiva, sicer pa se s kastracijo prepreči starostno hiperplazijo prostate in spremeni določene vedenjske motnje. Negativna posledica kastracije je mogoče debelost, ki se pojavi zaradi pomanjkanja moškega spolnega hormona, ki uravnava delovanje metabolizma.

Kaj pa pri mačkah? Mačke redkeje zbolevalo za vnetjem maternice in tumorjem na mlečni žlezi, vendar imajo pogostejša gonjenja. Med gonjenjem se zaradi morebitnega spolnega odnosa z okuženim nasprotnikom lahko preneseta mačja levkoza in FIV, zato s sterilizacijo preprečimo gonjenje in s tem morebitno okužbo z zgoraj omenjenimi neozdravljivimi boleznimi; poleg tega se seveda prepreči tudi nezaželene naraščaje. Pri mačkah se s kastracijo velikokrat prepreči tudi neželena markiranje po stanovanjskih predmetih ter okužbo z virusom mačje levkoze in virusom FIV.

Vsem je znano tudi, da je pri mačkah velikokrat vzrok smrti ravno avtomobilska nesreča. Pogosto se namreč zgodi, dokler se živali ne navadijo “CPP”, da na ženitvenem sprehodu izgubijo življenje.”

Veterinarju Leonu se za čas in pomoč zahvaljujemo in se že veselimo novih vprašanj.

Lara Soban

Zimske modne smernice

Prisrčen pozdrav iz našega pisanega, dišečega in sijočega kotička. Iz samega mestnega jedra Šempetra se predstavljamo v še zadnjih letošnjih mesecih, na pragu čudovite in magične zime. V teh dneh lahko veliko prebiramo o jesensko-zimskih trendih, barvah in modnih smernicah. Kot ugotavljamo, je z malo kreativnosti in s ščepcem stila vsaka barva lahko trend jeseni in prihajajoče zime, vendar je vedno več punc, žensk ter tudi moških, ki iščejo kombinacije oblačil, barv za vsakodnevne in priložnostne trenutke. Žal nekaterim to ne uspeva tako, kot bi si najbolj želeli, zato se v omari kopičijo nove, še ne nošene obleke. Zato poiščejo

pomoč tudi pri nas v trgovini, kjer z veseljem svetujemo in se pogovorimo s strankami o modnih smernicah, barvah ter dizajnih. S stranko poskušamo najti prave kombinacije na že obstoječe obleke, ki jih ima doma, ter k temu dodati ali nov kos oblačila ali kakšen modni dodatek, brez katerega je oblačilo "nedefinirano" ali "neizpopolnjeno". Seveda stranki pustimo izraziti lastne želje glede kroja in stila oblačenja. Pogovor glede individualnih želja je zelo pomemben, saj iz tega tvorimo iztočnice glede kasnejšega iskanja najbolj primerne individualne celotne podobe.

V letošnjih modnih revijah je poudarek na živalskih in karirastih vzorcih, kratkih ali širokih modelih hlač, plaščev ... Barve, ki bodo kraljevale v letošnji zimi segajo od karamele do barve temne čokolade. Stopite drzno v modno zimo 2018!

Ljumis Style

Nailanna – čudovite manikire, narejene s srcem

Ana Gorkič iz Vrtojbe je mlada podjetnica, ki jo je želja po kreativnosti in ustvarjalnosti z ekonomskega področja pripeljala prav v druge vode. S kančkom poguma je pričela z manikirami in danes ji lahko v Mič Stylingu v Novi Gorici svoje roke prepustite razvajanju ... Razne barve, oblike in poslikave zadovoljijo še tako zahtevne stranke. "To delo me je vedno veselilo, vedno sem rada urejala nohtke sebi, sestrí ali prijateljicam in si potihó želela, da bi bil to moj poklic. Čeprav po toliko letih, mi je to uspelo. Sedaj med delom uživam vsak trenutek!"

Kdo je Ana Gorkič?

Sem oseba, ki rada sprejema nove izzive. Predvsem sem delavna, komunikativna, poslušna in pozitivna oseba. V veselje mi je delo z ljudmi. Veliko mi pomeni to, da me ljudje lepo sprejmejo in se prepustijo moji kreativnosti.

Tvoja izobrazba je z ekonomskega področja, umetniškost pa ti je bila vedno pisana na kožo, kajne?

Vedno sem rada ustvarjala. Veselili so me risanje, izdelovanje voščilnic za praznike, izdelava gobelinov. Preciznost, natančnost in potrpljenje

so mi domači občutki, vsekakor pa mi izobrazba pomaga pri novem poslu, saj sem prav zaradi nje vedela, kako sploh začeti, na kaj biti pozorna ...

Danes te lahko najdemo v Mič Stylingu v Novi Gorici, kjer delaš čudovite manikire ...

Res je, odkar imam odprto obrt, opravljam svojo storitev v frizerskem salonu Mič Styling Nova Gorica, kjer lahko stranke sedaj poleg urejenih las dobijo tudi urejene nohte. Tu gre posebna zahvala lastnici frizerskega salona Patriciji Stubelj za ponujeno priložnost, vesela sem, da je verjela vame. Vsaka ženska ima rada urejene nohte in trudim se, da uresničim vse želje. Imam širok spekter strank, tako mlade punce kot poslovne ženske, starejše gospe, včasih pa pride tudi kakšen moški ali majhne deklice, ki si želijo polakiranih nohtkov.

Kakšni pa so trenutni trendi?

V jesenskem času so vedno v ospredju odtenki rumene, oranžne, rjave barve, vsekakor pa tudi rdeča in zelena barva – t. i. zemeljski toni jesenske palete. V letošnji jeseni se pojavlja nov trend, ki ga zasledimo pri raznih zvezdnicah in za katerega se odloča precej strank – gre za belo barvo z raznimi poslikavami. Pri meni se precej strank odloči tudi za "nude" odtenke, veliko je vijoličnih odtenkov. Vsekakor ne smejo manjkati razne bleščice. V kolikor se odločite za bolj klasičen videz vaših nohtov, pa je francoska manikira prava izbira, saj je že leta neminljiv trend. Je naravni videz vašega nohta, predvsem pa je eleganten in primeren za vse priložnosti.

Kaj pa oblike nohtov in vrste lakiranja?

Vsaka ženska prisega na določeno obliko nohtkov, glede na to, kaj ji je všeč in kaj ji najbolj ustreza pri delu, da jo nohti ne ovirajo. Mislim, da se še vedno največ oblikuje na kvadrat oziroma ovalni kvadrat, mlada dekleta pa pogosto želijo na obliko "stileta" ali "ballerina"; za ti dve obliki morajo biti nohtki nekoliko

daljši, da pride oblika do izraza. Nekatere stranke si nohte gelirajo, kar pomeni, da nohte preoblečemo v gel. S tem noht okrepimo in zaščitimo pred lomljenjem. Storitve je obstojna vsekakor 4 tedne ali več, zaradi morebitnega odstopanja gela od nohta pa je pametno opraviti korekcijo na vsake 4 tedne. Tako se izognemo morebitni vlagi, ki nastaja pod gelom, kar lahko privede do okužbe z glivicami. Vsem poznana je tudi tehnika podaljševanja nohtov, katero isto opravimo z gelom, ki ga premažemo čez sam noht, ter s šablono, ki smo jo postavili pod nohtek. Tako nastane želena dolžina nohta. Permanentno trajno lakiranje pa je tehnika, ki se opravlja na naravno dolžino strankinega nohta. To je vrsta obstojnega laka, ki je trajen od 2 do 4 tedne. Si svoje nohte urejaš sama ali si tudi ti rada privoščiš obisk salona?

Tudi sama imam seveda rada ves čas urejene nohte. Za permanentno trajno lakiranje poskrbim sama, saj rada ustvarjam na svojih nohtih. Tako poskušam nove barve, nove dodatke. V veselje mi je, ko stranke občudujejo moje nohte in si tudi same zaželiyo imeti take. To je najboljša reklama za svoje delo.

Veliko ljudi si nohte grize. Kaj jim priporočas?

Ja, rešitev obstaja in je kar uspešna, in sicer, da nohte podaljšamo, jih tako okrepimo in noht počasi raste. Vsekakor je gel kar trd premaz, tako da ga ni lahko pogristi. Spomnim se punce, ki sem ji pomagala do čudovitih naravnih nohtkov v samo treh obiskih. Roke so ogledalo človeka, zato je res lepo, da imamo urejene nohte, saj to o nas marsikaj pove.

Zagotovo pa na nohte vpliva tudi prehrana?

Seveda, nohti potrebujejo veliko mineralov. Najbolj pomembna sta cink in selen. Cink dobimo v rdečem mesu, temni čokoladi, arašidih in rakcih, selen pa v brazilskih oreščkih, ribah, jajcih, perutnini, sezamu, špinači, mandljih ...

Sodelovala si na dogodku Briška poroka 2018 in uredila nohte čudoviti nevesti ...

V veliko čast mi je bilo, da sem lahko sodelovala na tem dogodku kot eden izmed sponzorjev. Organizatorji so z veseljem spoznali moje delo in se tako odločili za novost med sponzorji – letos so prvič dodali še manikuro za bodočo nevesto. Izkušnja je bila zanimiva, saj sem spoznala veliko novih ljudi, obiskovalci pa so od blizu spoznali mojo storitev. Najbolj me je razveselilo to, da je bila nevesta zelo navdušena nad mojim delom.

Kaj pa Nail Art tekmovanje?

To je tekmovanje, kjer sodelujejo manikerke iz cele Slovenije. Po številnih glasovih ljudstva sem z mojo kreacijo nohtov zasedla 1. mesto. Preko glasov žirije sem zasedla 3. mesto, kar mi je v velik ponos in potrditev, da opravljam mojo storitev na profesionalnem nivoju.

Razmišljaš o razširitvi ponudbe tudi s pedikuro ali z drugimi kozmetičnimi storitvami?

V prihodnost zrem s pozitivno mislijo na nadgrajevanja znanja ter nove storitve. Kot vemo, so to storitve, ki zahtevajo nenehno šolanje in izpopolnjevanje. V prihodnje se vsekakor želim dodatno izšolati in opraviti dodatne izpite. Poti mi ostajajo odprte, a zaenkrat ostajam pri manikiranju.

Kakšni so cilji za prihodnost?

Moj cilj je postati še uspešnejša samostojna podjetnica, seveda s širitvijo dejavnosti, hkrati pa tudi mamica, ki bo svoj posel znala usklajevati z družino. Na poti je namreč nov družinski član, ki ga že nestrpno pričakujemo. Nekoč me mogoče najdete tudi v svojem salonu ...

Nika Birska Vidmar

NOVEMBER

10. novembra 2018 od 12.00 dalje
Martinova furenga
Več lokacij
Turistično društvo Občine Šempeter-Vrtojba

10. novembra 2018 ob 9.00
Razstava ptic
Telovadnica Biotehniške šole
Društvo za varstvo in vzgojo ptic
Nova Gorica

10. novembra 2018 ob 9.00
CACIB Šempeter/Vrtojba 2018
Športni center HIT
Športni kinološki klub Vrtojba

11. novembra 2018 od 9.00 do 17.00
CACIB Šempeter/Vrtojba 2018
Športni center HIT
Športni kinološki klub Vrtojba

11. novembra 2018 od 9.00 do 14.00
Razstava ptic
Telovadnica Biotehniške šole
Društvo za varstvo in vzgojo ptic
Nova Gorica

12. novembra 2018 ob 20.15
Zagrebski kvartet saksofonov in Duo Gorišek-Lazar, koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma
Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

13. november 2018 ob 18.00
Vanes Husić: Jesenska dela v sadovnjaku, predavanje
Biotehniška šola
Biotehniška šola

15. november 2018 ob 17.00
Varno razstrupljanje, brezplačno predavanje
Vitalina – natura trgovina
Vitalina – natura trgovina

16. november 2018 ob 17.00
22. Pohod z lučkami – Korak iz teme
Gasilski dom Šempeter
Športno društvo Mark

18. november 2018 od 9.00 do 14.00
25. srečanje s preteklostjo
Športni center HIT
Društvo soška fronta 1915–1917

19. november 2018 od 9.00 do 18.00
Brezplačna analiza telesa in vitaminsko mineralni test
Vitalina – natura trgovina
Vitalina – natura trgovina

23. november 2018 ob 17.00
Škripljete? Kako poskrbeti za vitalnost sklepov?, brezplačno predavanje
Vitalina – natura trgovina
Vitalina – natura trgovina

29. november 2018 ob 17.00
Kožne težave pri dojenčkih, otrocih in odraslih, brezplačno predavanje
Vitalina – natura trgovina
Vitalina – natura trgovina

29. november 2018 ob 18.00
Slavnostna akademija ob 70-letnici Glasbene šole Nova Gorica
Velika dvorana Kulturnega doma
Nova Gorica
Glasbena šola Nova Gorica

DECEMBER

1. december 2018 ob 20.00
Jordan Cvetanović: Terapija, komedija
Kulturna dvorana Šempeter pri Gorici
Kulturno umetniško društvo Šempeter

3. december 2018 od 9.00 do 18.00
Brezplačna analiza telesa in vitaminsko mineralni test
Vitalina - natura trgovina
Vitalina - natura trgovina

3. december 2018 ob 20.15
Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije, Nika Toškan - violina, koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma
Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

4. december 2018, ob 17.30 in 18.30
Tradicionalni prižig lučk v Vrtojbi in Šempetru
Pri boreli velikanki v Vrtojbi in šempetrski plac
Občina Šempeter-Vrtojba

6. december 2018 ob 17.30
Zaključna prireditev akcije Ogledalo mojega okolja 2018
Turistično društvo Občine Šempeter-Vrtojba v sodelovanju z drugimi

8. december 2018 ob 17.00
Srečanje članov društva Mark
Gasilski dom v Šempetru
Športno društvo Mark

11. december 2018 ob 18.00
Loreta Vlahović: Praznične lončnice in prezimovanje posodovk, predavanje
Biotehniška šola
Biotehniška šola

15. december 2018 ob 18.00
Dobrodelni koncert Od opere do muzikla
Leo klub

20. december 2018 ob 17.00
Rak in prehrana, brezplačno predavanje
Vitalina – natura trgovina
Vitalina – natura trgovina

22. decembra 2018 ob 16.00
Dvig slovenske zastave ob obeležju braniteljem slovenske samostojnosti
Obeležje braniteljem slovenske samostojnosti – pri Marketu
OZVV za Slovenijo "Veteran" Nova Gorica, Sekcija Šempeter-Vrtojba

Uradne ure Občine Šempeter-Vrtojba:

Ponedeljek

8.00–12.00;

Sreda

8.00–12.00 in 14.00–16.30;

Petek

8.00–12.00.

Županove ure za občanke in občane so **vsako sredo** 15.00–17.00. Termin si rezervirajte v tajništvu
T: 05 335 10 00.

Sprejem vlog in informacije:

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00–15.00;

Sreda

8.00–16.30;

Petek

8.00–14.00.

www.sempeter-vrtojba.si

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Šempeter-Vrtojba. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS pod zaporedno številko 1728.

Letnik VIII, številka 4

Izdajatelj: OBČINA ŠEMPETER-VRTOJBA, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, zanj župan Milan Turk

E-naslov: glasilo@sempeter-vrtojba.si

Odgovorna urednica: Lara Soban

Uredniški odbor: Lavra Fon, Sara Krošelj, Dora Levpušček, Tanja Peloz, Tomaž Petarin

Lektoriranje: Nika Birska Vidmar

Oblikovanje: Blaž Erzetič

Tisk: Tiskarna Present, Ljubljana

Naklada: 2650 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino ne bomo objavljali.

V Glasilu se proti plačilu v skladu s sprejetim cenikom objavljajo tudi oglasna sporočila pod pogoji navedenimi v ceniku.

Šempeter pri Gorici, november 2018

								AVTOR: GREGA RIHTAR	AMERIŠKI DŽEZOVSKI GLASBENIK (STAN)	MATE-MATIK VADNAL	GOZDNO BOGASTVO	IVANA KOBILCA	POSUŠENA TRAVA DRUGE KOŠNJE	NAPRAVA, KI SPREMINJA ENE SIGNALE V DRUGE	ANTON AŠKERC	
								GRŠKA MUZA EPSKEGA PESNIŠTVA								
								OPERA RICHARDA STRAUSSA								
								ORGAN ZA VOHANJE				ALBERT EINSTEIN SVEDSKI SMUČARSKI CENTER		SVETILKA NA OLJE		
								TOM JONES NAS KOŠAR-KARSKI TRENER (ALEŠ)			MODERNO CESTNO VOZILO PREMIO NAVZGOR					
ODDELEK V PODJETJU ZA PISARNIŠKO POSLOVANJE, ADMINISTRATIVA		FOSILNA KREMENČASTA ALGA	ENO OD PRAŠTEVIL	VELETOK V ZAHODNI EVROPI	OLGA KACJAN	FILMSKA ZVEZDA V ZDA	MESTO NA SEVERU IRAKA						OTON JUGOVEC VRTNA ZAČIMBNA RASTLINA			
DALJNOGLED ZA OPAZOVANJE ZVEZD									JACQUES IBERT			ANGLEŠKA ČELISTKA (JACQUELINE DU) LETEV				
SMERNICA, NAVODILO ZA DELO									PIŠKOT	AMERIŠKA IGRALKA CLOSE IZOBČENJE IZ CERKVE						
NAPRAVA ZA MLETJE ŽITA					PEVKA GODEC FENOMEN					STARORIM. ZALOŽNIK SLOVENSKE GEOGRAFIJE (LUDVIK)						
RIMSKA DVOJKA			ČLOVEK BREZ IMENA	KONJ RJA-VE BARVE NEKDANJI TELOVADEC CERAR				VINOTEKA NEKDANJI DUHOVNIŠKI PRI-PRAVNIK								
NEKDANJI ZIMBABVEJSKI POLITIK (JOSHUA)						INTERVAL V OBSEGU PRVE IN ŠESTE STOPNJE TONSKE LESTVICE	POSUŠENA RIBA TRSKA HČI STRICA ALI TETE							SPOJINA AMONIKA	DROBNE VODNE KAPLJE PONOČI NA RASTLINAH	
RADIO-AKTIVNI IZOTOP TORIJA (znak 10)												RASTLINA LOČEK NOVOZE- LANDSKA PAPIGA				
NEBESNA KROGLA, NEBO					HERCEGOVEC FINSKI POLITIK AHO				VOLNENA TKANINA ZA PLAŠČE OTON ŽUPANČIČ							
TED LIGETY			KRMA ZA KONJE					LOMLJENJE				GRŠKA POKRAJINA ELIDA				
			PLOD MALINJAKA					KOTNA MERA								
GLAVNI POMNILNIK RAČUNALNIKA				PRVI RUSKI KNEZ	STRIŽENJE							KRUŠNO ŽITO				
ŽELATINA IZ MORSKIH ALG					GRAFIČNO ZNAMENJE ZA MNOŽENJE MAROGA											
UMETNA SNOV IZ NITRATA CELULOZE IN KAFRE									PODZEMNI ŽUŽKOJED							
PRIPADNIKI ILIROV						CIGARETNI OGOREK										
AMERIŠKA ROKOVSKA PEVKA JOPLIN						ANTIČNO IME REKE NERE V ITALIJI										
NENADEN MOČEN VOJAŠKI NASKOK						STAR SLOVAN										

Ime in priimek _____

Naslov _____

Telefon _____

POMOČ: CELULOID-umetna snov iz nitrata celuloze in kafe, KALIOPA-grška muza epskega pesništva, LATA-letev, SILIKONFLAGELAT-fosilna kremenčasta alga

Rešeno križanko nam s potrebnimi podatki pošljite do 26. novembra 2018 na: Občina Šempeter-Vrtojba, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, s pripisom Nagradna križanka.

Sponzor križanke trem izžrebanim podari pico po lastni izbiri.

Pravila nagradne križanke in ostale informacije najdete na naši spletni strani www.sempeter-vrtojba.si.